

REIAL DECRET 39/1997, DE 17 DE GENER, PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DELS SERVEIS DE PREVENCIÓ

(BOE núm. 27, de 31 de gener de 1997)

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, ha donat un nou enfocament, ja anunciat en el seu preàmbul, a la prevenció dels riscos laborals, que en la nova concepció legal no es limita a un conjunt de deures de compliment empresarial obligatori ni a resoldre situacions de risc ja manifestades, sinó que s'integra en el conjunt d'activitats i decisions de l'empresa, de les quals forma part des del començament mateix del projecte empresarial.

La nova òptica de la prevenció s'articula d'aquesta manera a l'entorn de la planificació d'aquesta prevenció a partir de l'avaluació inicial dels riscos inherents al treball i l'adopció consegüent de les mesures adequades a la naturalesa dels riscos detectats.

La necessitat que aquestes fases o aspectes rebin un tractament específic per la via normativa adequada és prevista en l'article 6 de la Llei de prevenció de riscos laborals; d'acord amb el que preveu l'apartat 1, paràgrafs d) i e) d'aquest article, el Govern ha de procedir a regular, mitjançant la norma reglamentària corresponent, els procediments d'avaluació dels riscos per a la salut dels treballadors i les modalitats d'organització, funcionament i control dels serveis de prevenció, com també les capacitats i aptituds que han de reunir els serveis esmentats i els treballadors designats per exercir l'activitat preventiva. La Directiva 89/391/CEE ja incloïa aquesta darrera exigència.

Aquest Reial decret, que respon al compliment del mandat legal, tracta els aspectes que fan possible la prevenció dels riscos laborals, des d'una nova perspectiva, com a activitat integrada en el conjunt d'actuacions de l'empresa i en tots els seus nivells jeràrquics, a partir d'una planificació que inclogui la tècnica, l'organització i les condicions de treball, presidit tot això pels mateixos principis d'eficàcia, coordinació i participació que informen la Llei.

Amb aquesta finalitat, s'hi tracta en primer lloc, l'avaluació dels riscos com a punt de partida que pot conduir a la planificació de l'activitat preventiva que sigui necessària, mitjançant alguna de les modalitats d'organització que, d'acord amb l'article 31 de la Llei, regula aquesta disposició, segons les dimensions de l'empresa i els riscos o la perillositat de les activitats que s'hi duen a terme.

La idoneïtat de l'activitat preventiva que, com a resultat de l'avaluació, hagi d'adoptar l'empresari queda garantida mitjançant el mecanisme doble que aquesta disposició regula: d'una banda, l'acreditació per l'autoritat laboral dels serveis de prevenció externs, com a via per garantir l'adequació dels seus mitjans a les activitats que s'hi hagin de desenvolupar i, d'una altra, l'auditoria o avaluació externa del sistema de prevenció, quan aquesta activitat és assumida per l'empresari amb els seus propis mitjans.

En relació amb les capacitats o aptituds necessàries per a la realització de l'activitat preventiva, aquesta disposició parteix de l'adequació necessària entre la formació requerida i les funcions que cal dur a terme i estableix la formació mínima necessària per exercir les funcions pròpies de l'activitat preventiva, que s'agrupen en tres nivells: bàsic, mitjà i superior; l'últim nivell inclou les especialitats i les disciplines preventives de medicina del treball, seguretat en el treball, higiene industrial, i ergonomia i psicopsicologia aplicada. La inexistència actual de titulacions acadèmiques o professionals corresponents als nivells formatius esmentats, exceptuada l'especialitat de medicina en el treball, és prevista en aquest Reial decret, que estableix la possibilitat transitòria d'acreditació alternativa de la formació exigida, fins al moment en què les autoritats competents en matèria educativa determinin les titulacions corresponents.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Afers Socials, després d'escoltar la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball i de consultar les organitzacions sindicals i les associacions empresarials més representatives, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres reunit el dia 17 de gener de 1997.

Disposo:
CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Integració de l'activitat preventiva a l'empresa. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

1. La prevenció de riscos laborals, com a actuació que s'ha de desenvolupar en el si de l'empresa, s'ha d'integrar en el seu sistema general de gestió, i comprèn tant el conjunt de les activitats com tots els seus nivells jeràrquics, a través de la implantació i l'aplicació d'un pla de prevenció de riscos laborals l'estructura i el contingut del qual es determinen a l'article següent.

La integració de la prevenció en el conjunt de les activitats de l'empresa implica que s'ha de projectar en els processos tècnics, en l'organització del treball i en les condicions en què aquest es presti.

La seva integració en tots els nivells jeràrquics de l'empresa implica l'atribució a tots aquests, i l'assumpció per part d'aquests, de l'obligació d'incloure la prevenció de riscos en qualsevol activitat que duguin a terme o ordenin i en totes les decisions que adoptin.

2. Els treballadors i els seus representants han de contribuir a la integració de la prevenció de riscos laborals a l'empresa i col·laborar en l'adopció i el compliment de les mesures preventives a través de la participació que els reconeix el capítol V de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

La participació a què es refereix el paràgraf anterior inclou la consulta sobre la implantació i aplicació del Pla de prevenció de riscos laborals de l'empresa, l'avaluació dels riscos i la consegüent planificació i organització preventiva si s'escau, i també l'accés a la documentació corresponent, en els termes que assenyalen els articles 33 i 36 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

3. L'activitat preventiva de l'empresa s'ha de dur a terme a través d'alguna de les modalitats que preveu el capítol III d'aquest Reial decret.

Article 2. Pla de prevenció de riscos laborals. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

1. El Pla de prevenció de riscos laborals és l'eina a través de la qual s'integra l'activitat preventiva de l'empresa en el seu sistema general de gestió i s'estableix la seva política de prevenció de riscos laborals.

El Pla de prevenció de riscos laborals l'ha d'aprovar la direcció de l'empresa, s'ha d'assumir tota la seva estructura organitzativa, en particular per tots els seus nivells jeràrquics, i l'han de conèixer tots els seus treballadors.

2. El Pla de prevenció de riscos laborals s'ha de reflectir en un document que s'ha de conservar a disposició de l'autoritat laboral, de les autoritats sanitàries i dels representants dels treballadors, i ha d'incloure, amb l'amplitud adequada a la dimensió i característiques de l'empresa, els elements següents:

a) La identificació de l'empresa, de la seva activitat productiva, el nombre i les característiques dels centres de treball i el nombre de treballadors i les seves característiques amb rellevància en la prevenció de riscos laborals.

b) L'estructura organitzativa de l'empresa, amb la identificació de les funcions i responsabilitats que assumeix cadascun dels seus nivells jeràrquics i les respectives vies de comunicació entre aquests, en relació amb la prevenció de riscos laborals.

- c) L'organització de la producció quant a la identificació dels diferents processos tècnics i les pràctiques i els procediments organitzatius existents a l'empresa, en relació amb la prevenció de riscos laborals.
- d) L'organització de la prevenció a l'empresa, amb la indicació de la modalitat preventiva elegida i els òrgans de representació existents.
- e) La política, els objectius i fites que l'empresa pretén assolir en matèria preventiva, així com els recursos humans, tècnics, materials i econòmics de què disposa per fer-ho.

3. Els instruments essencials per a la gestió i l'aplicació del Pla de prevenció de riscos laborals són l'avaluació de riscos i la planificació de l'activitat preventiva, que l'empresari ha de fer de la manera que determinen l'article 16 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i els articles següents de la present disposició.

4. *Afegit pel Reial decret 337/2010, de 19 de març*. Les empreses de fins a 50 treballadors que no exerceixin activitats de l'annex I poden reflectir en un únic document el pla de prevenció de riscos laborals, l'avaluació de riscos i la planificació de l'activitat preventiva.

Aquest document ha de ser d'extensió reduïda i fàcil de comprendre, ha d'estar plenament adaptat a l'activitat i mida de l'empresa i ha d'establir les mesures operatives pertinents per realitzar la integració de la prevenció en l'activitat de l'empresa, els llocs de treball amb risc i les mesures concretes per evitar-lo o reduir-lo, jerarquitzades en funció del nivell de riscos, així com el termini per a la seva execució.

CAPÍTOL II

Avaluació dels riscos i planificació de l'activitat preventiva

Secció 1a Avaluació dels riscos

Article 3. Definició

1. L'avaluació dels riscos laborals és el procés adreçat a estimar la magnitud d'aquells riscos que no s'hagin pogut evitar per tal d'obtenir la informació necessària perquè l'empresari estigui en condicions de prendre una decisió adequada sobre la necessitat d'adoptar mesures preventives i, en aquest cas, sobre el tipus de mesures que s'hagin d'adoptar.

En cas que de l'avaluació duta a terme es desprengui la necessitat d'adoptar mesures preventives, s'han de posar clarament de manifest les situacions en què calgui:

- a) Eliminar o reduir el risc, mitjançant mesures de protecció en l'origen, organitzatives, de protecció col·lectiva, de protecció individual o de formació i informació als treballadors.
- b) Controlar periòdicament les condicions, l'organització i els mètodes de treball i l'estat de salut dels treballadors.

2. D'acord amb el que preveu l'article 33 de la Llei de prevenció de riscos laborals, l'empresari ha de consultar els representants dels treballadors, o els mateixos treballadors en absència de representants, sobre el procediment d'avaluació que cal emprar a l'empresa o al centre de treball.

Article 4. Contingut general de l'avaluació

1. L'avaluació inicial dels riscos que no s'hagin pogut evitar s'ha d'estendre a cadascun dels llocs de treball de l'empresa en què concorrin els riscos esmentats.

A aquest efecte, cal tenir en compte:

- a) Les condicions de treball existents o previstes, tal com les defineix l'apartat 7 de l'article 4 de la Llei de prevenció de riscos laborals.
- b) *Modificat pel RD 298/2009, de 6 de març.* La possibilitat que el treballador que l'ocupi o l'hagi d'ocupar sigui especialment sensible, per les seves característiques personals o estat biològic conegut, a alguna de les condicions esmentades.

En particular, als efectes del que disposa sobre l'avaluació de riscos l'article 26.1 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, l'annex VII d'aquest Reial decret inclou una llista no exhaustiva d'agents, procediments i condicions de treball que poden influir negativament en la salut de les treballadores embarassades o en període de lactància natural, del fetus o del nen durant el període de lactància natural, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic d'exposició.

En tot cas la treballadora embarassada no pot realitzar activitats que suposin risc d'exposició als agents o condicions de treball inclosos a la llista no exhaustiva de la part A de l'annex VIII, quan, d'acord amb les conclusions obtingudes de l'avaluació de riscos, això pugui posar en perill la seva seguretat o la seva salut o la del fetus. Igualment la treballadora en període de lactància no pot realitzar activitats que suposin el risc d'una exposició als agents o condicions de treball esmentats a la llista no exhaustiva de l'annex VIII, part B, quan de l'avaluació es desprengui que això pugui posar en perill la seva seguretat o la seva salut o la del nen durant el període de lactància natural. En els casos que preveu aquest paràgraf, s'han d'adoptar les mesures indicades a l'article 26 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, amb la finalitat d'evitar l'exposició als riscos indicats.

2. A partir d'aquesta avaluació inicial, s'han de tornar a avaluar els llocs de treball que es puguin veure afectats per:

- a) L'elecció d'equips de treball, substàncies o preparats químics, la introducció de noves tecnologies o la modificació en el condicionament dels llocs de treball.
- b) El canvi en les condicions de treball.
- c) La incorporació d'un treballador les característiques personals o l'estat biològic conegut del qual el facin especialment sensible a les condicions del lloc de treball.

3. L'avaluació dels riscos s'ha d'efectuar mitjançant la intervenció del personal competent, d'acord amb el que disposa el capítol VI d'aquesta norma.

Article 5. Procediment

1. A partir de la informació que s'obtingui sobre l'organització, les característiques i la complexitat del treball, sobre les primeres matèries i els equips de treball que hi hagi a l'empresa i sobre l'estat de salut dels treballadors, s'han de determinar els elements perillosos i identificar els treballadors que hi estan exposats; tot seguit s'ha de valorar el risc que hi ha segons criteris objectius de valoració i els coneixements tècnics del moment, o consensuats amb els treballadors, de manera que es pugui arribar a una conclusió sobre la necessitat d'evitar o controlar i reduir el risc.

A l'efecte que preveu el paràgraf anterior, s'ha de tenir en compte la informació rebuda dels treballadors sobre els aspectes esmentats.

2. El procediment d'avaluació utilitzat ha de proporcionar confiança sobre el seu resultat. En cas de dubte, s'han d'adoptar les mesures preventives més favorables, des del punt de vista de la prevenció.

L'avaluació ha d'incloure la realització dels mesuraments, les anàlisis o els assaigs que es considerin necessaris, llevat que es tracti d'operacions, activitats o processos en els quals la apreciació professional, directa i acreditada, permeti arribar a una conclusió sense necessitat de recórrer a aquelles operacions, sempre que es compleixi el que disposa el paràgraf anterior.

En tot cas, si hi ha normativa específica d'aplicació, el procediment d'avaluació s'ha d'ajustar a les condicions concretes que s'hi estableixen.

3. En cas que l'avaluació requereixi efectuar mesuraments, anàlisis o assaigs i la normativa no indiqui o no concreti els mètodes que s'hi han d'emprar, o en cas que els criteris d'avaluació que prevegi aquesta normativa hagin de ser interpretats i precisats tenint en compte altres criteris de caràcter tècnic, es poden utilitzar, si n'hi ha, els mètodes i els criteris que recullen:

- a) Les normes UNE.
- b) Les guies de l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball i de l'Institut Nacional de Silicosis, i els protocols i les guies del Ministeri de Sanitat i Consum, com també d'institucions competents de les comunitats autònomes.
- c) Les normes internacionals.
- d) En absència de les anteriors, guies d'altres entitats de prestigi reconegut en la matèria o altres mètodes o criteris professionals descrits documentalment que compleixin el que estableix el primer paràgraf de l'apartat 2 d'aquest article i proporcionin un nivell de confiança equivalent.

Article 6. Revisió

1. L'avaluació inicial a què fa referència l'article 4 s'ha de revisar si així ho estableix una disposició específica.

En tot cas, s'ha de revisar l'avaluació que correspongui als llocs de treball afectats en cas que s'hi hagin detectat danys en la salut dels treballadors o s'hagin observat mitjançant els controls periòdics, incloent-hi els relatius a la vigilància de la salut, que les activitats de prevenció poden ser inadequades o insuficients. Amb aquesta finalitat, cal tenir en compte els resultats de:

- a) La investigació sobre les causes dels danys per a la salut que s'hagin produït.
- b) Les activitats per a la reducció dels riscos a què fa referència l'apartat 1.a) de l'article 3.
- c) Les activitats per al control dels riscos a què fa referència l'apartat 1.b) de l'article 3.
- d) L'anàlisi de la situació epidemiològica segons les dades que aportin el sistema d'informació sanitària o altres fonts disponibles.

2. Sens perjudici del que assenyala l'apartat anterior, s'ha de revisar l'avaluació inicial amb la periodicitat que acordin l'empresa i els representants dels treballadors, tenint en compte, particularment, la deterioració pel pas del temps dels elements que integren el procés productiu.

Article 7. Documentació. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

A la documentació a què fa referència els paràgrafs b) i c) de l'apartat 1 de l'article 23 de la Llei de prevenció de riscos laborals s'han de reflectir, per a cada lloc de treball l'avaluació del qual posi de manifest la necessitat d'adoptar alguna mesura preventiva, les dades següents:

- a) La identificació del lloc de treball.
- b) El risc o riscos que hi hagi i la relació de treballadors afectats.
- c) El resultat de l'avaluació i les mesures preventives que hi escaiguin, tenint en compte el que estableix l'article 3.
- d) La referència dels criteris i els procediments d'avaluació i dels mètodes de mesurament, anàlisi o assaig emprats, en els casos en què sigui aplicable el que disposa l'apartat 3 de l'article 5.

Secció 2a Planificació de l'activitat preventiva

Article 8. Necessitat de planificació

En cas que el resultat de l'avaluació evidenciï situacions de risc, l'empresari ha de planificar l'activitat preventiva que hi escaigui amb la finalitat d'eliminar o controlar i reduir els riscos esmentats, d'acord amb un ordre de prioritats segons la magnitud i el nombre de treballadors exposats a aquests riscos.

En la planificació d'aquesta activitat preventiva s'ha de tenir en compte l'existència, si s'escau, de disposicions legals relatives a riscos específics, com també els principis d'acció preventiva que assenyala l'article 15 de la Llei de prevenció de riscos laborals.

Article 9. Contingut

1. La planificació de l'activitat preventiva ha d'incloure, en tot cas, els mitjans humans i materials necessaris, com també l'assignació dels recursos econòmics necessaris per a la consecució dels objectius proposats.

2. Igualment, han de ser objecte d'integració en la planificació de l'activitat preventiva les mesures d'emergència i la vigilància de la salut que preveuen els articles 20 i 22 de la Llei de prevenció de riscos laborals, com també la informació i la formació dels treballadors en matèria preventiva i la coordinació de tots aquests aspectes.

3. L'activitat preventiva s'ha de planificar per a un període determinat establint les fases i les prioritats del seu desenvolupament segons la magnitud dels riscos i el nombre de treballadors exposats a aquests riscos, com també el seu seguiment i control periòdic. Si el període en què es duu a terme l'activitat preventiva és superior a l'any, cal establir un programa anual d'activitats.

CAPÍTOL III

Organització de recursos per a les activitats preventives

Article 10. Modalitats

1. L'empresari ha de dur a terme l'organització dels recursos necessaris per a l'acompliment de les activitats preventives d'acord amb alguna de les modalitats següents:

- a) Assumint personalment aquesta activitat.
- b) Designant un o diversos treballadors per dur-la a terme.
- c) Constituint un servei de prevenció propi.
- d) Recorrent a un servei de prevenció aliè

2. En els termes que preveu el capítol IV de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, hom entén per "servei de prevenció propi" el conjunt de mitjans humans i materials de l'empresa necessaris per efectuar les activitats de prevenció, i per "servei de prevenció aliè" el que ofereix una entitat especialitzada que concerta amb l'empresa l'execució d'activitats de prevenció, l'assessorament i el suport que requereixi segons els tipus de riscos o ambdues actuacions alhora.

3. Els serveis de prevenció han de tenir caràcter interdisciplinari, entenent com a tal la conjunció coordinada de dues o més disciplines tècniques o científiques en matèria de prevenció de riscos laborals.

Article 11. Assumpció personal per l'empresari de l'activitat preventiva.

1. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.* L'empresari pot dur a terme personalment l'activitat de prevenció, amb excepció de les activitats relatives a la vigilància de la salut dels treballadors, quan concorrin les circumstàncies següents:

- a) Que es tracti d'una empresa de fins a deu treballadors.
- b) Que les activitats que s'exerceixen a l'empresa no estiguin incloses a l'annex I.
- c) Que dugui a terme de forma habitual la seva activitat professional al centre de treball.
- d) Que tingui la capacitat corresponent a les funcions preventives que ha de desenvolupar, d'acord amb el que estableix el capítol VI.

2. La vigilància de la salut dels treballadors i d'aquelles altres activitats preventives no assumides personalment per l'empresari s'han de cobrir aplicant una de les altres modalitats d'organització preventiva que estableix aquest capítol.

Article 12. Designació de treballadors.

1. L'empresari ha de designar un o diversos treballadors perquè s'encarreguin de l'activitat preventiva a l'empresa.

Si per efectuar les activitats preventives no n'hi ha prou amb la designació d'un o diversos treballadors, cal que es duguin a terme per mitjà d'un o més serveis de prevenció propis o aliens.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, la designació de treballadors no és obligatòria en cas que l'empresari:

- a) Hagi assumit personalment l'activitat preventiva d'acord amb el que assenyala l'article 11.
- b) Hagi recorregut a un servei de prevenció propi.
- c) Hagi recorregut a un servei de prevenció aliè.

Article 13. Capacitat i mitjans dels treballadors designats

1. Per al desenvolupament de l'activitat preventiva, els treballadors designats han de tenir la capacitat que correspon a les funcions que cal dur a terme, d'acord amb el que estableix el capítol VI.

2. El nombre de treballadors designats, com també els mitjans que l'empresari posi a llur disposició i el temps de què disposin per a l'execució de llur activitat, han de ser els necessaris per acomplir adequadament llurs funcions.

Article 14. Servei de prevenció propi

L'empresari ha de constituir un servei de prevenció propi en cas que concorri algun dels supòsits següents:

- a) Que es tracti d'empreses que tinguin més de 500 treballadors.
- b) Si es tracta d'empreses entre 250 i 500 treballadors, que duguin a terme alguna de les activitats incloses en l'annex I.

- c) Si es tracta d'empreses no incloses en els apartats anteriors, que així ho decideixi l'autoritat laboral, amb l'informe previ de la Inspecció de Treball i Seguretat Social i, si s'escau, dels òrgans tècnics en matèria preventiva de les comunitats autònomes, segons la perillositat de l'activitat que es duu a terme o la freqüència o gravetat de la sinistralitat a l'empresa, llevat que s'opti pel concert amb una entitat especialitzada aliena a l'empresa, d'acord amb el que estableix l'article 16 d'aquesta disposició.

Tenint en compte les circumstàncies existents, la resolució de l'autoritat laboral ha de fixar un termini, no superior a l'any, perquè, si s'hagués optat per un servei de prevenció propi, l'empresa el constitueixi en el termini esmentat. Fins a la data que assenyali la resolució, les activitats preventives a l'empresa han de ser concertades amb una entitat especialitzada aliena a l'empresa, llevat de les que l'empresa assumeixi progressivament mitjançant la designació de treballadors, fins que siguin plenament integrades en el servei de prevenció que es constitueixi a aquest efecte.

Article 15. Organització i mitjans dels serveis de prevenció propis. *Apartat 5 modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. El servei de prevenció propi ha de constituir una unitat organitzativa específica i els seus integrants han de dedicar de manera exclusiva llur activitat dins l'empresa a la finalitat d'aquest servei.

2. Els serveis de prevenció propis han de disposar de les instal·lacions i els mitjans humans i materials necessaris per acomplir les activitats preventives que hagin de dur a terme a l'empresa.

El servei de prevenció ha d'incloure, com a mínim, dues de les especialitats o disciplines preventives que preveu l'article 34 d'aquesta disposició, desenvolupades per experts amb la capacitat requerida per a les funcions que cal dur a terme, d'acord amb el que estableix el capítol VI. Aquests experts han d'actuar d'una manera coordinada, particularment en relació amb les funcions relatives al disseny preventiu dels llocs de treball, la identificació i avaluació dels riscos, els plans de prevenció i els plans de formació dels treballadors. Igualment, ha de disposar del personal necessari que tingui la capacitat requerida per exercir les funcions dels nivells bàsic i mitjà que preveu el capítol VI esmentat més amunt.

Sens perjudici de la coordinació necessària que assenyala el paràgraf anterior, l'activitat sanitària que, si s'escau, pot haver-hi, ha de disposar, per a l'exercici de la seva funció dins el servei de prevenció, de l'estructura i els mitjans adequats a la seva naturalesa específica i la confidencialitat de les dades mèdiques personals i ha de complir els requisits que estableix la normativa sanitària que hi sigui aplicable. Aquesta activitat sanitària ha d'incloure les funcions específiques que recull l'apartat 3 de l'article 37 d'aquesta disposició, les activitats que li atribueix la Llei general de sanitat, com també aquelles altres que en matèria de prevenció de riscos laborals li corresponguin segons la seva especialització.

Les activitats dels integrants del servei de prevenció s'han de coordinar d'acord amb els protocols o altres mitjans a l'abast que estableixin els objectius, els procediments i les competències en cada cas.

3 En cas que l'àmbit d'actuació del servei de prevenció s'estengui a més d'un centre de treball, s'ha de tenir en compte la situació dels diversos centres en relació amb la situació del servei, per tal d'assegurar l'adequació dels mitjans d'aquest servei als riscos existents.

4. Les activitats preventives que no siguin assumides per mitjà del servei de prevenció propi han de ser concertades amb un o més serveis de prevenció aliens.

5. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.* L'empresa ha d'elaborar anualment i mantenir a disposició de les autoritats laborals i sanitàries competents i del comitè de seguretat i salut la memòria i programació anual del servei de prevenció a què es refereix el paràgraf d) de l'apartat 2 de l'article 39 de la Llei de prevenció de riscos laborals.

Article 16. Serveis de prevenció aliens

1. L'empresari ha de recórrer a un o diversos serveis de prevenció aliens, que col·laboraran entre ells quan sigui necessari, en cas que concorri alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que la designació d'un o diversos treballadors sigui insuficient per efectuar l'activitat de prevenció i no concorrin les circumstàncies que determinen l'obligació de constituir un servei de prevenció propi.
- b) Que en el supòsit a què fa referència el paràgraf c) de l'article 14 no s'hagi optat per la constitució d'un servei de prevenció propi.
- c) Que s'hagi assumit parcialment l'activitat preventiva en els termes que preveuen l'apartat 2 de l'article 11 i l'apartat 4 de l'article 15 d'aquesta disposició.

2. *Afegit pel RD 604/2006, de 19 de maig.* De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 33 de la Llei de prevenció de riscos laborals, l'empresari ha de consultar els representants dels treballadors amb caràcter previ a l'adopció de la decisió de concertar l'activitat preventiva amb un o diversos serveis de prevenció aliens.

D'altra, de conformitat amb el que disposa l'article 39.1.a) de la llei indicada, els criteris que s'han de tenir en compte per a la selecció de l'entitat amb la qual s'hagi de concertar el dit servei, així com les característiques tècniques del concert, s'han de debatre i, si s'escau, acordar en el sí del comitè de seguretat i salut de l'empresa. *Afegit pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

Article 17. Requisits de les entitats especialitzades per poder actuar com a serveis de prevenció.
Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març

1. Poden actuar com a serveis de prevenció aliens les entitats especialitzades que reuneixin els requisits següents:

- a) Disposar de l'organització, les instal·lacions, el personal i els equips necessaris per a l'exercici de la seva activitat.
- b) Constituir una garantia que cobreixi la seva eventual responsabilitat.
- c) No mantenir amb les empreses concertades vinculacions comercials, financeres o de qualsevol altre tipus, diferents de les pròpies de la seva actuació com a servei de prevenció, que puguin afectar la seva independència i influir en el resultat de les seves activitats, sense perjudici del que disposa l'article 22.
- d) Assumir directament l'exercici de les funcions assenyalades a l'article 31.3 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, que hagin concertat.

2. Per actuar com a servei de prevenció aliè, les entitats especialitzades han de ser objecte d'acreditació per l'Administració laboral, prèvia aprovació de l'Administració sanitària, quant als aspectes de caràcter sanitari. L'acreditació s'ha d'adreçar a garantir el compliment dels requisits de funcionament esmentats a l'apartat anterior.

Article 18. Recursos materials i humans de les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció.
Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.

1. Les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció aliens han de comptar amb les instal·lacions i els recursos materials i humans que els permetin desenvolupar adequadament l'activitat preventiva que hagin concertat, tenint en compte el tipus, extensió i freqüència dels serveis preventius que han de prestar, el tipus d'activitat duta a terme pels treballadors de les empreses concertades i la ubicació i mida dels centres de treball on s'ha de desenvolupar la prestació, d'acord amb el que s'estableixi a les disposicions de desplegament d'aquest Reial decret.

2. En tot cas, aquestes entitats han de:

- a) Disposar de l'acreditació de l'autoritat laboral competent en les especialitats o disciplines preventives de medicina del treball, seguretat en el treball, higiene industrial, i ergonomia i

psicosociologia aplicada.

- b) Disposar com a mínim d'un tècnic que tingui la qualificació necessària per exercir les funcions de nivell superior, d'acord amb el que estableix el capítol VI, per cadascuna de les especialitats o disciplines preventives assenyalades al paràgraf anterior, excepte en el cas de l'especialitat de medicina del treball, que exigeix disposar almenys d'un metge especialista en medicina del treball o diplomat en medicina d'empresa i un ATS/DUE d'empresa. Així mateix han de disposar del personal necessari que tingui la capacitat requerida per exercir les funcions dels nivells bàsic i intermedi que preveu el capítol VI, en funció de les característiques de les empreses cobertes pel servei.

Els experts en les especialitats esmentades han d'actuar de forma coordinada, en particular en relació amb les funcions relatives al disseny preventiu dels llocs de treball, la identificació i avaluació dels riscos, els plans de prevenció i els plans de formació dels treballadors.

- c) Disposar en els àmbits territorial i d'activitat professional on duguin a terme la seva activitat, com a mínim, de les instal·lacions i instrumentació necessàries per realitzar les proves, reconeixements, mesuraments, anàlisis i avaluacions habituals en la pràctica de les especialitats esmentades, així com per al desenvolupament de les activitats formatives i divulgatives bàsiques, en els termes que determinin les disposicions de desplegament d'aquest Reial decret.

3. Sense perjudici de la coordinació necessària indicada a l'apartat 2 d'aquest article, l'activitat sanitària ha de disposar, per al desenvolupament de la seva funció dins el servei de prevenció, de l'estructura i els mitjans adequats a la seva naturalesa específica i la confidencialitat de les dades mèdiques personals.»

Article 19. Funcions de les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció.

Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.

1. Les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció han d'estar en condicions de proporcionar a l'empresa l'assessorament i el suport que necessiti en relació amb les activitats concertades; la responsabilitat de la seva execució correspon a la mateixa empresa. Això s'entén sense perjudici de la responsabilitat directa que correspongui a les entitats especialitzades en el desenvolupament i l'execució d'activitats com l'avaluació de riscos, la vigilància de la salut o altres de concertades.

2. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.* Les entitats han d'assumir directament l'exercici de les funcions assenyalades a l'article 31.3 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, que hagin concertat i han de contribuir a l'efectivitat de la integració de les activitats de prevenció en el conjunt d'activitats de l'empresa i en tots els nivells jeràrquics d'aquesta, sense perjudici que puguin:

- a) Subcontractar els serveis d'altres professionals o entitats quan sigui necessari per a la realització d'activitats que requereixin coneixements especials o instal·lacions de gran complexitat.
- b) Disposar mitjançant arrendament o negoci similar d'instal·lacions i mitjans materials que considerin necessaris per prestar el servei en condicions i amb un temps de resposta adequat, sense perjudici de l'obligació de disposar amb caràcter permanent dels recursos instrumentals mínims a què es refereix l'article 18.

Article 20. Concert de l'activitat preventiva. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. Quan l'empresari no disposi de prou recursos propis per al desenvolupament de l'activitat preventiva i l'hagi de dur a terme a través d'un o diversos serveis de prevenció aliens a l'empresa, ha de concertar per escrit la prestació. El concert ha de consignar, com a mínim, els aspectes següents:

- a) Identificació de l'entitat especialitzada que actua com a servei de prevenció aliè a l'empresa.
- b) Identificació de l'empresa destinatària de l'activitat, així com dels seus centres de treball als quals es contreu l'esmentada activitat. Quan es tracti d'empreses que realitzin activitats sotmeses a la normativa de seguretat i salut en obres de construcció, ha d'incloure expressament l'extensió de les activitats concertades a l'àmbit de les obres en què intervingui l'empresa.
- c) Especialitat o especialitats preventives objecte del concert amb indicació per a cada una de les funcions concretes assumides de les que preveu l'article 31.3 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, i de les actuacions concretes que es realitzaran per a l'exercici de les funcions assumides, en el període de vigència del concert.

Aquestes actuacions s'han de dur a terme d'acord amb la planificació de l'activitat preventiva i la programació anual proposades pel servei i aprovades per l'empresa.

Llevat que les activitats es realitzin amb recursos preventius propis i s'especifiqui així en el concert, aquest ha de consignar:

1r Si es concerta l'especialitat de seguretat en el treball, el compromís del servei de prevenció aliè d'identificar, avaluar i proposar les mesures correctores que siguin procedents, considerant per a això tots els riscos d'aquesta naturalesa existents a l'empresa, incloent els originats per les condicions de les màquines, equips i instal·lacions i la verificació del seu manteniment adequat, sense perjudici de les actuacions de certificació i inspecció establertes per la normativa de seguretat industrial, així com els derivats de les condicions generals dels llocs de treball, locals i les instal·lacions de servei i protecció.

2n Si es concerta l'especialitat d'higiene industrial, el compromís del servei de prevenció aliè d'identificar, avaluar i proposar les mesures correctores que siguin procedents, considerant per a això tots els riscos d'aquesta naturalesa existents a l'empresa, i de valorar la necessitat o no de realitzar mesuraments sobre això, sense perjudici d'incloure o no aquests mesuraments en les condicions econòmiques del concert.

3r Si es concerta l'especialitat d'ergonomia i psicociologia aplicada, el compromís del servei de prevenció aliè d'identificar, avaluar i proposar les mesures correctores que siguin procedents, considerant per a això tots els riscos d'aquesta naturalesa existents a l'empresa.

4t El compromís del servei de prevenció aliè de revisar l'avaluació de riscos en els casos exigits per l'ordenament jurídic, en particular, en ocasió dels danys per a la salut dels treballadors que s'hagin produït.

5è Quan es tracti d'empreses que tinguin centres de treball sotmesos a la normativa de seguretat i salut en obres de construcció, s'han d'especificar les actuacions que cal dur a terme d'acord amb la normativa aplicable.

- d) L'obligació del servei de prevenció de realitzar, amb la periodicitat que requereixin els riscos existents, l'activitat de seguiment i valoració de la implantació de les activitats preventives derivades de l'avaluació.
- e) L'obligació del servei de prevenció d'efectuar en la memòria anual de les seves activitats a l'empresa la valoració de l'efectivitat de la integració de la prevenció de riscos laborals en el sistema general de gestió de l'empresa a través de la implantació i aplicació del pla de prevenció de riscos laborals en relació amb les activitats preventives concertades.
- f) El compromís del servei de prevenció de dedicar anualment els recursos humans i materials necessaris per a la realització de les activitats concertades.
- g) El compromís de l'empresa de comunicar al servei de prevenció aliè els danys a la salut derivats del treball.

- h) El compromís de l'empresa de comunicar al servei de prevenció aliè les activitats o funcions realitzades amb altres recursos preventius i/o altres entitats per facilitar la col·laboració i coordinació de tots aquests.
- i) La durada del concert.
- j) Les condicions econòmiques del concert, amb la relació expressa de les activitats o funcions preventives no incloses en aquelles condicions.
- k) L'obligació del servei de prevenció aliè d'assessorar l'empresari, els treballadors i els seus representants i els òrgans de representació especialitzats, en els termes que estableix la normativa aplicable.
- l) Les activitats preventives concretes que siguin legalment exigibles i que no queden cobertes pel concert.

2. Sense perjudici del que estableix l'article 28.2.b), les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció han de mantenir a disposició de les autoritats laborals i sanitàries competents una memòria anual en què han d'incloure de forma separada les empreses o centres de treball als quals s'ha prestat serveis durant el període esmentat, indicant en cada cas la naturalesa d'aquests.

Igualment, han de facilitar a les empreses per a les quals actuïn com a serveis de prevenció la memòria i la programació anual a què es refereix l'apartat 2.d) de l'article 39 de la Llei de prevenció de riscos laborals, a fi que pugui ser coneguda pel Comitè de Seguretat i Salut en els termes previstos a l'article esmentat.

Article 21. Serveis de prevenció mancomunats. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. Es poden constituir serveis de prevenció mancomunats entre les empreses que exerceixin simultàniament activitats en un mateix centre de treball, edifici o centre comercial, sempre que quedi garantida l'operativitat i eficàcia del servei en els termes que preveu l'apartat 3 de l'article 15 d'aquesta disposició.

Per negociació col·lectiva o mitjançant els acords a què es refereix l'article 83, apartat 3, de l'Estatut dels treballadors, o, si no, per decisió de les empreses afectades, es pot acordar igualment la constitució de serveis de prevenció mancomunats entre les empreses pertanyents a un mateix sector productiu o grup empresarial o que desenvolupin les seves activitats en un polígon industrial o àrea geogràfica limitada.

Les empreses que tinguin obligació legal de disposar d'un servei de prevenció propi no poden formar part de serveis de prevenció mancomunats constituïts per a les empreses d'un determinat sector, encara que sí dels constituïts per a empreses del mateix grup.

2. En l'acord de constitució del servei mancomunitat, que s'ha d'adoptar amb la consulta prèvia als representants legals dels treballadors de cada una de les empreses afectades en els termes que estableix l'article 33 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, hi han de constar expressament les condicions mínimes en què s'ha de desenvolupar aquest servei de prevenció.

D'altra banda, de conformitat amb el que disposa l'article 39.1.a) de la mateixa Llei, les condicions en què s'ha de desenvolupar l'esmentat servei de prevenció s'han de debatre, i si s'escau acordar, en el si de cadascun dels comitès de seguretat i salut de les empreses afectades.

Així mateix, l'acord de constitució del servei de prevenció mancomunitat s'ha de comunicar amb caràcter previ a l'autoritat laboral del territori on es trobin les seves instal·lacions principals en el supòsit que aquesta constitució no hagi estat decidida en el marc de la negociació col·lectiva.

3. Els serveis esmentats, tinguin o no personalitat jurídica diferenciada, tenen la consideració de serveis propis de les empreses que els constitueixin i han de comptar com a mínim amb tres especialitats o disciplines preventives. Per poder constituir-se han de disposar dels recursos humans mínims equivalents als exigits per als serveis de prevenció aliens d'acord amb el que estableixen el present Reglament i les seves disposicions de desplegament. Quant als recursos materials, s'ha de

prendre com a referència els que s'estableixen per als serveis de prevenció aliens, amb adequació a l'activitat de les empreses. L'autoritat laboral pot formular requeriments sobre l'adequada dotació de mitjans humans i materials.

4. L'activitat preventiva dels serveis mancomunats s'ha de limitar a les empreses participants.

5. El servei de prevenció mancomunat ha de tenir a disposició de l'autoritat laboral i de l'autoritat sanitària la informació relativa a les empreses que el constitueixen i al grau i forma de participació d'aquestes.

Article 22. Actuació de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social com a serveis de prevenció.

1. L'actuació de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social com a serveis de prevenció s'ha de dur a terme en les mateixes condicions que les aplicables als serveis de prevenció aliens, tenint en compte les prescripcions que, en aquest respecte, conté la normativa específica aplicable a aquestes entitats.

2. *Afegit pel Reial decret 688/2005, de 10 de juny.* Aquestes funcions són diferents i independents de les corresponents a la col·laboració en la gestió de la Seguretat Social que tenen atribuïdes en virtut del previst a l'art. 68 del Text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovada pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

Article 22 bis. Presència dels recursos preventius. Afegit pel RD 604/2006, de 19 de maig.

1. De conformitat amb l'article 32 bis de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, la presència al centre de treball dels recursos preventius, sigui quina sigui la modalitat d'organització dels recursos esmentats, és necessària en els casos següents:

- a) Quan els riscos es puguin agreujar o modificar, en el desenvolupament del procés o l'activitat, per la concurrència d'operacions diverses que es duen a terme successivament o simultàniament i que facin necessari el control de la correcta aplicació dels mètodes de treball.
- b) Quan es duguin a terme les següents activitats o processos perillosos o amb riscos especials:
 - 1r Feines amb riscos especialment greus de caiguda des d'altura, per les particulars característiques de l'activitat exercida, els procediments aplicats, o l'entorn del lloc de treball.
 - 2n Feines amb risc de soterrament o enfonsament.
 - 3r Activitats en què es facin servir màquines que no disposin de declaració CE de conformitat perquè la seva data de comercialització sigui anterior a l'exigència d'aquesta declaració amb caràcter obligatori, que siguin del mateix tipus que aquelles per a les quals la normativa sobre comercialització de màquines requereix la intervenció d'un organisme notificat en el procediment de certificació, quan la protecció del treballador no estigui prou garantida tot i haver-se adoptat les mesures reglamentàries aplicables.
 - 4t Feines en espais confinats. A aquests efectes, s'entén per espai confinat el recinte amb obertures limitades d'entrada i sortida i ventilació natural desfavorable, en què es poden acumular contaminants tòxics o inflamables o pot haver-hi una atmosfera deficient en oxigen, i que no està concebut per a la seva ocupació continuada pels treballadors.
 - 5è Feines amb risc d'ofegament per immersió, llevat del que disposa l'apartat 8.a) d'aquest article, referit a les feines en immersió amb equip subaquàtic.

c) Quan la necessitat de la presència esmentada sigui requerida per la Inspecció de Treball i Seguretat Social, si les circumstàncies del cas ho exigeixen degut a les condicions de treball detectades.

2. En el cas a què es refereix el paràgraf a) de l'apartat anterior, l'avaluació de riscos laborals, ja sigui la inicial o les successives, ha d'identificar els riscos que es puguin agreujar o modificar per la concurrència d'operacions successives o simultànies.

En els casos a què es refereix el paràgraf b) de l'apartat anterior, l'avaluació de riscos laborals ha d'identificar les feines o tasques integrants del lloc de treball lligades a les activitats o els processos perillosos o amb riscos especials.

En els dos casos, la forma de portar a terme la presència dels recursos preventius ha de quedar determinada en la planificació de l'activitat preventiva a què es refereixen els articles 8 i 9 d'aquest Reial decret.

En el cas que assenyalava el paràgraf c) de l'apartat anterior, sense perjudici del compliment del requeriment efectuat per la Inspecció de Treball i Seguretat Social, l'empresari ha de revisar immediatament l'avaluació de riscos laborals quan aquesta no prevegi les situacions de risc detectades, i també modificar la planificació de l'activitat preventiva quan aquesta no inclogui la necessitat de la presència dels recursos preventius.

3. La presència l'ha de portar a terme qualssevol de les persones que preveuen els apartats 2 i 4 de l'article 32 bis de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i l'empresari ha de facilitar als seus treballadors les dades necessàries per permetre la identificació d'aquestes persones.

La ubicació al centre de treball de les persones a les quals s'assigni la presència els ha de permetre el compliment de les seves funcions pròpies, de manera que es tracti d'un emplaçament segur que no suposi un factor addicional de risc, ni per a aquestes persones ni per als treballadors de l'empresa, que han de romandre en el centre de treball durant el temps en què es mantingui la situació que determini la seva presència.

4. La presència és una mesura preventiva complementària que té com a finalitat vigilar el compliment de les activitats preventives en relació amb els riscos derivats de la situació que determini la seva necessitat per aconseguir un adequat control d'aquests riscos.

La vigilància esmentada inclou la comprovació de l'eficàcia de les activitats preventives previstes en la planificació, així com de l'adequació d'aquestes activitats als riscos que es pretén prevenir o a l'aparició de riscos no previstos i derivats de la situació que determina la necessitat de la presència dels recursos preventius.

5. Quan, com a resultat de la vigilància, s'observi un compliment deficient de les activitats preventives, les persones a les quals s'assigni la presència:

- a) Han de fer les indicacions necessàries per al compliment correcte i immediat de les activitats preventives.
- b) Han de posar aquestes circumstàncies en coneixement de l'empresari perquè adopti les mesures necessàries per corregir les deficiències observades si aquestes no han estat encara solucionades.

6. Quan, com a resultat de la vigilància, s'observi l'absència, insuficiència o falta d'adequació de les mesures preventives, les persones a les quals s'assigni la presència han de posar aquestes circumstàncies en coneixement de l'empresari, que ha d'adoptar de manera immediata les mesures necessàries per corregir les deficiències i modificar la planificació de l'activitat preventiva i, si s'escau, de l'avaluació de riscos laborals.

7. La presència de recursos preventius al centre de treball també pot ser utilitzada per l'empresari en casos diferents dels que preveu l'article 32 bis de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, sempre que sigui compatible amb el compliment de les seves funcions.

8. El que disposa el present article s'entén sense perjudici de les mesures previstes en disposicions preventives específiques referides a determinades activitats, processos, operacions, feines, equips o productes en els quals s'apliquen les disposicions esmentades en els seus mateixos termes, com és el cas, entre altres, de les activitats o feines següents:

- a) Feines en immersió amb equip subaquàtic.
- b) Feines que impliquin l'exposició a radiacions ionitzants.
- c) Feines efectuades en caixes d'aire comprimit.
- d) Feines amb risc d'explosió per la presència d'atmosferes explosives.
- e) Activitats on es manipulen, transporten i utilitzen explosius, inclosos els articles pirotècnics i altres objectes o instruments que continguin explosius.
- f) Feines amb riscos elèctrics.

9. Quan hi hagi empreses concurrents al centre de treball que realitzin les operacions concurrents a què es refereix l'apartat 1.a) d'aquest article, o activitats o processos perillosos o amb riscos especials, a què es refereix l'apartat 1.b), l'obligació de designar recursos preventius per a la seva presència en el centre de treball recau sobre l'empresa o empreses que duguin a terme les operacions o activitats esmentades, i en aquest cas i quan siguin diversos els esmentats recursos preventius han de col·laborar entre si i amb la resta dels recursos preventius i la persona o per sones encarregades de la coordinació de les activitats preventives de l'empresari titular o principal del centre de treball.

10. L'aplicació del que preveu aquest article no eximeix l'empresari del compliment de les restants obligacions que integren el seu deure de protecció dels treballadors, d'acord amb el que disposa l'article 14 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

CAPÍTOL IV

Acreditació d'entitats especialitzades com a serveis de prevenció aliens a les empreses

Article 23. Sol·licitud d'acreditació. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

Les entitats especialitzades que pretenguin ser acreditades com a serveis de prevenció han de formular sol·licitud davant l'autoritat laboral competent del lloc on es trobin les seves instal·lacions principals, en què han de fer constar els punts següents:

- a) Nom o denominació social, número d'identificació fiscal i codi de compte de cotització a la Seguretat Social.
- b) Aspectes de l'activitat preventiva que pretén efectuar, especificant els tipus d'activitat que té capacitat de desenvolupar.
- c) Àmbit territorial i d'activitat professional en què pretén actuar, així com previsió del nombre d'empreses i volum de treballadors en què té capacitat per estendre la seva activitat preventiva, en funció dels recursos humans i materials previstos.
- d) Previsió de dotació de personal per exercir l'activitat preventiva, degudament justificada, que ha de ser efectiva en el moment en què l'entitat comenci a prestar serveis, i amb indicació de la seva qualificació professional i dedicació, especificant el seu àmbit territorial de prestació de serveis.

- e) Identificació de les instal·lacions, dels mitjans instrumentals i de la seva respectiva ubicació.
- f) Compromís de tenir subscripta una pòlissa d'assegurança o garantia financera equivalent que cobreixi la seva responsabilitat, per una quantia mínima d'1.750.000 euros, efectiva en el moment en què l'entitat comenci a prestar serveis. L'import de la cobertura s'ha d'actualitzar anualment en funció de l'evolució de l'índex de preus de consum, sense que aquesta quantia constitueixi el límit de la responsabilitat del servei.
- g) Els contractes o acords a establir, si s'escau, amb altres entitats per a la realització d'activitats que requereixin coneixements especials o instal·lacions de gran complexitat.

Article 24. Autoritat competent. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. És autoritat laboral competent per conèixer de les sol·licituds d'acreditació formulades per les entitats especialitzades que pretenguin actuar com a serveis de prevenció l'òrgan competent de la comunitat autònoma o de la ciutat amb estatut d'autonomia on es trobin les seves instal·lacions principals. Aquesta mateixa autoritat laboral és competent per conèixer, si s'escau, de la revocació de l'acreditació.

2. L'acreditació atorgada és única i té validesa en tot el territori espanyol, d'acord amb el procediment regulat a continuació.

Article 25. Procediment d'acreditació. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. Una vegada rebuda la sol·licitud assenyalada a l'article 23, l'autoritat laboral n'ha de trametre una còpia a l'autoritat sanitària competent del lloc on es trobin les instal·lacions principals de l'entitat especialitzada, als efectes que preveu l'apartat 5 de l'article 31 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals. L'autoritat sanitària ha de comunicar a l'autoritat laboral la seva decisió sobre l'aprovació del projecte quant als requisits de caràcter sanitari.

2. Alhora, l'autoritat laboral competent ha de sol·licitar informe a la Inspecció de Treball i Seguretat Social i als òrgans tècnics en matèria preventiva de les comunitats autònomes o, en el cas de les ciutats amb estatut d'autonomia de Ceuta i Melilla, a l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball, així com els altres que consideri necessaris sobre els aspectes no previstos a l'apartat anterior.

3. L'autoritat laboral competent ha de sol·licitar l'informe preceptiu de totes les comunitats autònomes en les quals l'entitat hagi indicat que pretén dur a terme la seva activitat. L'autoritat sanitària competent ha de fer el mateix respecte de les autoritats sanitàries afectades i en relació amb la comprovació del compliment dels requisits sanitaris.

L'informe de les autoritats laborals afectades ha de versar sobre la suficiència dels mitjans materials i humans dels quals disposarà l'entitat sol·licitant i s'ha de manifestar sobre la procedència o im procedència de l'acreditació.

4. Una vegada rebuda la sol·licitud, les autoritats laborals requerides han de sol·licitar, al seu torn, un informe a la Inspecció de Treball i Seguretat Social i als seus òrgans tècnics territorials en matèria de seguretat i salut en el treball, així com qualsevol altre informe que considerin necessari.

5. L'autoritat laboral, en vista de la decisió de l'autoritat sanitària i dels informes emesos, ha de dictar i notificar la resolució en el termini de tres mesos, comptats des de l'entrada de la sol·licitud en el registre de l'òrgan administratiu competent per resoldre, que acrediti l'entitat o denegui la sol·licitud formulada. Aquest termini s'amplia a sis mesos en el supòsit que preveu l'apartat 3.

Transcorregut l'esmentat termini sense que s'hagi notificat resolució expressa, la sol·licitud es pot entendre desestimada per silenci administratiu, de conformitat amb l'article 31.6 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

6. Escau dictar resolució estimatòria per part de l'autoritat laboral competent quan es comprovi el compliment de tots els punts assenyalats a l'article 23.

La resolució estimatòria, que ha d'especificar els àmbits d'activitat de l'entitat especialitzada, s'ha de notificar a les autoritats laborals afectades, i les dades esmentades s'han d'inscriure al registre a què es refereix l'article 28.

7. Contra la resolució expressa o presumpta de l'autoritat laboral es pot interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant l'òrgan superior jeràrquic corresponent.

Article 26. Manteniment dels requisits de funcionament. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. Les entitats especialitzades han de mantenir, en tot moment, els requisits necessaris per actuar com a serveis de prevenció establerts en aquest Reial decret i a les seves disposicions de desplegament.

A fi de garantir el compliment d'aquesta obligació, les entitats especialitzades han de comunicar a l'autoritat laboral competent qualsevol variació que afecti els requisits de funcionament esmentats.

2. Les autoritats laboral i sanitària poden verificar, en l'àmbit de les seves competències, el compliment dels requisits exigibles per al desenvolupament de les activitats del servei, i han de comunicar a l'autoritat laboral que va concedir l'acreditació les deficiències detectades amb motiu d'aquestes verificacions.

3. Si com a resultat de les comprovacions efectuades, directament o a través de les comunicacions assenyalades a l'apartat anterior, l'autoritat laboral que va concedir l'acreditació comprova l'incompliment dels requisits a què es refereix l'apartat anterior, pot revocar totalment o parcialment l'acreditació atorgada d'acord amb el procediment que s'estableix a l'article 27. La revocació o suspensió parcial s'ha d'entendre referida únicament a l'àmbit territorial d'actuació de l'entitat especialitzada on s'hagin comprovat les deficiències. 4. Així mateix, l'acreditació pot ser revocada per l'autoritat laboral competent, com a conseqüència de sanció per infracció greu o molt greu de les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció aliens, d'acord amb l'article 40.2 de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost. En aquest cas, el procediment de revocació s'inicia únicament en virtut de la resolució administrativa ferma que aprecii l'existència d'infracció greu o molt greu.

Article 27. Revocació de l'acreditació. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. L'autoritat laboral competent inicia l'expedient de revocació de l'acreditació mitjançant acord, que s'ha de notificar a l'entitat afectada i que ha de contenir els fets comprovats i les irregularitats detectades o bé el testimoni de la resolució sancionadora ferma per infracció greu o molt greu de les entitats especialitzades que actuïn com a serveis de prevenció aliens, d'acord amb article 40.2 de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost.

2. Les comprovacions prèvies a l'inici de l'expedient sobre el manteniment dels requisits de funcionament exigibles al servei de prevenció aliè les poden iniciar d'ofici les autoritats laborals o sanitàries o en virtut dels informes emesos pels òrgans especialitzats de participació i representació dels treballadors a les empreses en matèria de prevenció de riscos laborals.

3. Si l'autoritat que porti a terme les comprovacions és diferent de l'autoritat laboral que va acreditar el servei de prevenció aliè, ha de remetre a aquesta un informe proposta amb l'exposició dels fets comprovats i les irregularitats detectades.

4. Si s'escau, l'autoritat laboral competent pot sol·licitar els informes que consideri oportuns a les autoritats laborals i sanitàries corresponents als diversos àmbits d'actuació territorial de l'entitat especialitzada, que han de ser evacuats en el termini de quinze dies.

5. Després de les comprovacions inicials i els informes previstos, l'autoritat laboral competent ha de notificar a l'entitat especialitzada l'acord a què es refereix l'apartat 1 i ha d'obrir un termini de quinze dies per a les al·legacions de l'entitat.

6. Si amb posterioritat a la fase d'al·legacions s'incorporen noves actuacions a l'expedient, s'ha de tornar a donar audiència a l'entitat especialitzada perquè formuli noves al·legacions, amb vista a les actuacions, per un termini de deu dies, al final del qual l'expedient quedarà vist per a resolució.

7. La resolució s'ha de notificar en el termini màxim de sis mesos des de la data de l'acord d'iniciació de l'expedient de revocació de conformitat amb l'apartat 1 i ha de declarar una de les opcions següents:

- a) El manteniment de l'acreditació.
- b) La suspensió total o parcial de l'acreditació quan l'expedient s'hagi iniciat per la circumstància assenyalada a l'apartat 3 de l'article anterior.
- c) La revocació definitiva de l'acreditació quan l'expedient es degui a la concurrència de la causa que preveu l'apartat 4 de l'article anterior.

En el cas del paràgraf b), la resolució ha de fixar el termini en què l'entitat ha de reunir les condicions i requisits per reprendre la seva activitat i l'advertència expressa que, en cas contrari, l'acreditació quedarà definitivament revocada. Si l'entitat especialitzada notifica el compliment de les condicions o requisits esmentats dins el termini fixat a la resolució, l'autoritat laboral competent, prèviament les comprovacions oportunes, ha de dictar una nova resolució en el termini màxim de tres mesos en què aixequi la suspensió acordada o revoqui definitivament l'acreditació.

8. La resolució s'ha de notificar a l'entitat especialitzada, a la resta d'autoritats laborals i sanitàries que hi hagin intervingut i al registre que estableix l'article 28, on s'ha d'anotar, si s'escau, la revocació o suspensió de l'acreditació mitjançant el corresponent assentament.

9. Si no ha recaigut resolució transcorreguts sis mesos des de la data de l'acord que inicia l'expedient de revocació de conformitat amb l'apartat 1, sense còmput de les interrupcions imputables a l'entitat, es produeix la caducitat de l'expedient i s'arxivem les actuacions, de la qual cosa s'ha de lliurar testimoni a sol·licitud de l'interessat.

10. Així mateix, si no s'ha notificat resolució expressa transcorreguts tres mesos des de la data de la comunicació per l'entitat especialitzada a l'autoritat laboral del compliment de les condicions i requisits establerts a la resolució que va suspendre l'acreditació, es produeix la caducitat del procediment i la resolució en què es declari ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions amb els efectes que preveu l'article 92 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

11. Contra les resolucions de l'autoritat laboral es pot interposar recurs d'alçada davant l'òrgan superior jeràrquic corresponent en els terminis que assenyala l'article 115 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 28. Registre. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. En els òrgans competents de les comunitats autònomes o de l'Administració General de l'Estat, en el cas de les ciutats amb estatut d'autonomia de Ceuta i Melilla, s'ha de crear un registre en què s'han d'inscriure les entitats especialitzades que hagin estat autoritzades com a serveis de prevenció, així com les persones o entitats especialitzades a les quals s'hagi concedit autorització per efectuar auditories o avaluacions dels sistemes de prevenció de conformitat amb el que estableix el capítol V d'aquesta disposició.

2. La configuració dels registres ha de permetre que, amb independència de l'autoritat laboral competent que hagi expedit l'acreditació:

- a) Els ciutadans puguin consultar les entitats especialitzades acreditades com a serveis de prevenció aliens o entitats auditores.
- b) Les entitats especialitzades puguin complir les seves obligacions de comunicació de dades relatives al compliment dels requisits de funcionament amb les autoritats laborals competents.
- c) Les autoritats laborals, les autoritats sanitàries, la Inspecció de Treball i Seguretat Social, l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball, així com els òrgans tècnics territorials en matèria de seguretat i salut en el treball, puguin tenir accés a tota la informació disponible sobre les entitats especialitzades acreditades com a serveis de prevenció aliens o entitats auditores, al marge de l'autoritat que hagi expedit l'acreditació.

3. Els òrgans a què es refereix l'apartat 1 han d'enviar a la Direcció General de Treball del Ministeri de Treball i Immigració, en el termini de vuit dies hàbils, còpia de qualsevol assentament practicat als seus registres respectius.

4. Les dades que constin als registres de les autoritats competents s'han d'incorporar a una base de dades la gestió de la qual correspon a la Direcció General de Treball del Ministeri de Treball i Immigració.

La configuració d'aquesta base de dades ha de permetre a les comunitats autònomes que els seus respectius registres compleixin les funcions que se'ls atribueixen a l'apartat 2.

5. Les relacions entre les autoritats laborals es regeixen pel principi de cooperació i d'acord amb el que estableix l'article 4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

6. La gestió de les dades que consten en els registres s'ha de portar a terme d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal. Les dades de caràcter personal no es poden fer servir per a finalitats diferents d'aquelles per a les quals van ser recollides.

CAPÍTOL V

Auditories

Article 29. Àmbit d'aplicació.

1. Les auditories o avaluacions externes són obligatòries en els termes que estableix aquest capítol si, a conseqüència de l'avaluació dels riscos, les empreses han de dur a terme activitats preventives per evitar o disminuir els riscos derivats del treball.

2. Les empreses que no hagin concertat el servei de prevenció amb una entitat especialitzada han de sotmetre llur sistema de prevenció al control d'una auditoria o avaluació externa.

Així mateix, les empreses que duguin a terme les activitats preventives amb recursos propis i aliens han de sotmetre el seu sistema de prevenció al control d'una auditoria o avaluació externa en els termes que preveu l'article 31 bis d'aquest real decret. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

3. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.* Als efectes que preveu l'apartat anterior, les empreses de fins a 50 treballadors les activitats de les quals no estiguin incloses a l'annex I que duguin a terme les activitats preventives amb recursos propis i en les quals l'eficàcia del sistema preventiu resulti evident sense necessitat de recórrer a una auditoria pel limitat nombre de treballadors i l'escassa

complexitat de les activitats preventives, s'ha de considerar que han complert l'obligació de l'auditoria quan emplenin i remetin a l'autoritat laboral una notificació sobre la concurrència de les condicions que no fan necessari recórrer a aquesta, segons el model establert a l'annex II, sempre que l'autoritat laboral no hagi aplicat el que preveu l'apartat 4 d'aquest article.

L'autoritat laboral ha de registrar i ordenar segons les activitats de les empreses les seves notificacions i facilitar una informació globalitzada sobre les empreses afectades als òrgans de participació institucional en matèria de seguretat i salut.

4. Tenint en compte la notificació que preveu l'apartat anterior, la documentació que estableix l'article 7 i la situació individualitzada de l'empresa, a la vista de les dades de sinistralitat de l'empresa o del sector, d'informacions o d'altres circumstàncies que palesin la perillositat de les activitats acomplertes o la inadequació del sistema de prevenció, l'autoritat laboral, amb l'informe previ de la Inspecció de Treball i Seguretat Social i, si s'escau, dels òrgans tècnics en matèria preventiva de les comunitats autònomes, pot demanar la realització d'una auditoria a les empreses a què es refereix l'apartat esmentat, d'acord amb el que disposa l'apartat 2.

Article 30. Concepte, contingut, metodologia i termini. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

L'auditoria és un instrument de gestió que persegueix reflectir la imatge fidel del sistema de prevenció de riscos laborals de l'empresa, valorant la seva eficàcia i detectant les deficiències que puguin donar lloc a incompliments de la normativa vigent per permetre l'adopció de decisions adreçades al seu perfeccionament i millora.

2. Per al compliment del que assenyala l'apartat anterior, l'auditoria ha de portar a terme una anàlisi sistemàtica, documentada i objectiva del sistema de prevenció, que ha d'incloure els elements següents:

- a) Comprovar com s'ha dut a terme l'avaluació inicial i periòdica dels riscos, analitzar-ne els resultats i verificar-los en cas de dubte.
- b) Comprovar que el tipus i planificació de les activitats preventives s'ajusta al que disposa la normativa general, així com la normativa sobre riscos específics que sigui aplicable, tenint en compte els resultats de l'avaluació.
- c) Analitzar l'adequació entre els procediments i mitjans requerits per realitzar les activitats preventives necessàries i els recursos de què disposa l'empresari, propis o concertats, tenint en compte, a més, la manera en què estan organitzats o coordinats, si s'escau.
- d) En funció de tot això, valorar la integració de la prevenció en el sistema general de gestió de l'empresa, tant en el conjunt de les seves activitats com en tots els nivells jeràrquics d'aquesta, mitjançant la implantació i aplicació del Pla de prevenció de riscos laborals, i valorar l'eficàcia del sistema de prevenció per prevenir, identificar, avaluar, corregir i controlar els riscos laborals en totes les fases d'activitat de l'empresa.

A aquests efectes, s'ha de ponderar el grau d'integració de la prevenció en la direcció de l'empresa, en els canvis d'equips, productes i organització de l'empresa, en el manteniment d'instal·lacions o equips i en la supervisió d'activitats potencialment perilloses, entre altres aspectes.

3. L'auditoria s'ha de fer d'acord amb les normes tècniques establertes o que es puguin establir i tenint en compte la informació rebuda dels treballadors. Sigui quin sigui el procediment utilitzat, la metodologia o procediment mínim de referència almenys ha d'incloure:

- a) Una anàlisi de la documentació relativa al Pla de prevenció de riscos laborals, a l'avaluació de riscos, a la planificació de l'activitat preventiva i tota la informació sobre l'organització i activitats de l'empresa que sigui necessària per a l'exercici de l'activitat auditora.
- b) Una anàlisi de camp adreçada a verificar que la documentació esmentada al paràgraf anterior reflecteix amb exactitud i precisió la realitat preventiva de l'empresa. L'anàlisi

esmentada, que es pot fer aplicant tècniques de mostreig quan sigui necessari, inclou la visita als llocs de treball.

- c) Una avaluació de l'adequació del sistema de prevenció de l'empresa a la normativa de prevenció de riscos laborals.
- d) Unes conclusions sobre l'eficàcia del sistema de prevenció de riscos laborals de l'empresa.

4. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març*. La primera auditoria del sistema de prevenció de l'empresa s'ha d'efectuar dins els dotze mesos següents al moment en què es disposi de la planificació de l'activitat preventiva.

L'auditoria s'ha de repetir cada quatre anys, excepte quan es realitzin activitats incloses a l'annex I d'aquest Reial decret, en què el termini és de dos anys. Aquests terminis de revisió s'amplien en dos anys en els supòsits en què la modalitat d'organització preventiva de l'empresa hagi estat acordada amb la representació especialitzada dels treballadors a l'empresa. En tot cas, s'ha de repetir quan ho requereixi així l'autoritat laboral, amb l'informe previ de la Inspecció de Treball i Seguretat Social i, si s'escau, dels òrgans tècnics en matèria preventiva de les comunitats autònomes, en vista de les dades de sinistralitat o d'altres circumstàncies que posin de manifest la necessitat de revisar els resultats de l'última auditoria.

5. De conformitat amb el que preveu l'article 18.2 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, l'empresari ha de consultar els treballadors i permetre'n la participació en la realització de l'auditoria segons el que disposa el capítol V de la Llei esmentada.

En particular, l'auditor ha de recollir informació dels representants dels treballadors sobre els diferents elements que, segons l'apartat 3, constitueixen el contingut de l'auditoria.

Article 31. Informe d'auditoria. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

1. Els resultats de l'auditoria han de quedar reflectits en un informe que l'empresa auditada ha de mantenir a disposició de l'autoritat laboral competent i dels representants dels treballadors.

2. L'informe d'auditoria ha de reflectir els aspectes següents:

- a) Identificació de la persona o entitat auditora i de l'equip auditor.
- b) Identificació de l'empresa auditada.
- c) Objecte i abast de l'auditoria.
- d) Data d'emissió de l'informe d'auditoria.
- e) Documentació que ha servit de base a l'auditoria, inclosa la informació rebuda dels representants dels treballadors, que s'ha d'incorporar a l'informe.
- f) Descripció sintetitzada de la metodologia utilitzada per realitzar l'auditoria i, si s'escau, identificació de les normes tècniques utilitzades.
- g) Descripció dels diferents elements auditats i resultat de l'auditoria en relació amb cadascun d'aquests.
- h) Conclusions sobre l'eficàcia del sistema de prevenció i sobre el compliment per l'empresari de les obligacions que estableix la normativa de prevenció de riscos laborals.
- i) Signatura del responsable de la persona o entitat auditora.

3. El contingut de l'informe d'auditoria ha de reflectir fidelment la realitat verificada en l'empresa, i n'està prohibida qualsevol alteració o falsejament.

4. L'empresa ha d'adoptar les mesures necessàries per solucionar les deficiències que els resultats de l'auditoria hagin posat de manifest i que suposin incompliments de la normativa sobre prevenció de riscos laborals.

Article 31 bis. Auditoria del sistema de prevenció amb activitats preventives desenvolupades amb recursos propis i aliens.

1. L'auditoria del sistema de prevenció de les empreses que desenvolupin les activitats preventives amb recursos propis i aliens té com a objecte les activitats preventives desenvolupades per l'empresari amb recursos propis i la seva integració en el sistema general de gestió de l'empresa, tenint en compte la incidència en aquest sistema de la seva forma mixta d'organització, així com la manera en què estan coordinats els recursos propis i aliens en el marc del pla de prevenció de riscos laborals.
2. El contingut, la metodologia i l'informe de l'auditoria s'han d'adaptar a l'objecte que estableix l'apartat anterior.

Article 32. Requisits

1. L'auditoria han d'efectuar-la persones físiques o jurídiques que posseeixin, a més, un coneixement suficient de les matèries i els aspectes tècnics objecte d'aquesta auditoria i que disposin dels mitjans adequats per dur-la a terme.

2. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.* Les persones físiques o jurídiques que realitzin l'auditoria del sistema de prevenció d'una empresa no poden mantenir-hi vinculacions comercials, financeres o de qualsevol altre tipus, diferents de les pròpies de la seva actuació com a auditors, que puguin afectar la seva independència o influir en el resultat de les seves activitats.

De la mateixa manera, aquestes persones no poden fer per la mateixa empresa o en una de diferent activitats de coordinació d'activitats preventives, ni activitats en qualitat d'entitat especialitzada per actuar com a servei de prevenció, ni mantenir-hi vinculacions comercials, financeres o de qualsevol altre tipus, excepte les següents:

- a) El concert de la persona o entitat auditora amb un o més serveis de prevenció aliens per a la realització d'activitats preventives en la seva pròpia empresa.
- b) El contracte per realitzar l'auditoria del sistema de prevenció d'un empresari dedicat a l'activitat de servei de prevenció aliè. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

3. En cas que la complexitat de les verificacions que calgui efectuar ho requereixi, les persones o entitats encarregades de dur a terme l'auditoria poden recórrer a altres professionals que tinguin els coneixements, els mitjans i les instal·lacions necessaris per efectuar les verificacions esmentades.

Article 33. Autorització. Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.

1. Les persones o entitats especialitzades que pretenguin desenvolupar l'activitat d'auditoria del sistema de prevenció han de comptar amb l'autorització de l'autoritat laboral competent del lloc on es trobin les seves instal·lacions principals, prèvia sol·licitud davant d'aquesta, en la qual s'han de fer constar les previsions assenyalades als paràgrafs a), c), d), e) i g) de l'article 23.

2. L'autoritat laboral, previs els informes que consideri oportuns, ha de dictar resolució que autoritzi o denegui la sol·licitud formulada en el termini de tres mesos, comptats des de l'entrada de la sol·licitud al registre de l'òrgan administratiu competent. Transcorregut el termini sense que hagi recaigut resolució expressa, la sol·licitud es pot entendre desestimada.

3. És aplicable a l'autorització el que preveuen per a l'acreditació els articles 24 i 25, així com el que disposa l'article 26 en relació amb el manteniment de les condicions d'autorització i l'extinció, si s'escau, de les autoritzacions atorgades.

Article 33 bis. Auditories voluntàries. Afegit *pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

1. Sense perjudici del compliment del que disposa aquest capítol, amb caràcter voluntari les empreses poden sotmetre el seu sistema de prevenció al control d'una auditoria o avaluació externa per permetre l'adopció de decisions adreçades al seu perfeccionament i millora.

2. Les auditories voluntàries es poden fer en els casos en què l'auditoria externa no sigui legalment exigible o, tot i ser-ho, es facin amb més freqüència o amb un abast més ampli que els establerts en aquest capítol.

3. Les auditories voluntàries del sistema de prevenció realitzades per les empreses que s'ajustin al que estableixen els articles 30, apartats 2, 3 i 5, 31, 31 bis, 32 i 33 d'aquest Reial decret s'han de tenir en compte en els programes a què es refereix l'article 5.3 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

CAPÍTOL VI

Funcions i nivells de qualificació

Article 34. Classificació de funcions

A l'efecte de determinar les capacitats i les aptituds necessàries per a l'avaluació dels riscos i l'exercici de l'activitat preventiva, les funcions que cal dur a terme es classifiquen en els grups següents:

- a) Funcions de nivell bàsic.
- b) Funcions de nivell mitjà.
- c) Funcions de nivell superior, corresponents a les especialitats i disciplines preventives de medicina del treball, seguretat en el treball, higiene industrial, i ergonomia i psicociologia aplicada.

Les funcions que recullen els articles següents han de ser les que orientin els diversos projectes i programes formatius despleats per a cada nivell.

Aquests projectes i programes s'han d'ajustar als criteris generals i als continguts formatius mínims que estableixen per a cada nivell els annexos III a VI.

Article 35. Funcions de nivell bàsic

1. Integren el nivell bàsic de l'activitat preventiva les funcions següents:

- a) *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.* Promoure els comportaments segurs i la utilització correcta dels equips de treball i protecció, i fomentar l'interès i la cooperació dels treballadors en una acció preventiva integrada.
- b) Promoure, particularment, les actuacions preventives bàsiques com ara l'ordre, la neteja, la senyalització i el manteniment general, i efectuar-ne el seguiment i el control.
- c) Fer avaluacions elementals de riscos i, si s'escau, establir mesures preventives del mateix caràcter compatibles amb llur grau de formació.
- d) Col·laborar en l'avaluació i el control dels riscos generals i específics de l'empresa fent visites a aquest efecte, atenent queixes i suggeriments, enregistrant dades i acomplint totes les funcions anàlogues que en siguin necessàries.

- e) Actuar en cas d'emergència i primers auxilis gestionant-ne les primeres intervencions.
- f) Cooperar amb els serveis de prevenció, si s'escau.

2. Per dur a terme les funcions que esmenta l'apartat anterior, cal:

- a) Posseir una formació mínima amb el contingut que especifica el programa a què fa referència l'annex IV i el desplegament del qual ha de tenir una durada no inferior a 50 hores, en el cas d'empreses que duguin a terme alguna de les activitats incloses en l'annex I, o de 30 hores en la resta dels casos, i una distribució horària adequada a cada projecte formatiu, bo i respectant el que estableixen els apartats 1 i 2, respectivament, de l'annex IV esmentat, o
- b) Posseir una formació professional o acadèmica que capaci per exercir responsabilitats professionals equivalents o similars a les que requereixen les activitats que assenyala l'apartat anterior, o
- c) Acreditar una experiència no inferior als dos anys en una empresa, institució o Administració pública que comporti l'execució de nivells professionals de responsabilitat equivalents o similars als que requereixen les activitats que assenyala l'apartat anterior.
- d) En els supòsits que preveuen els paràgrafs b) i c), els nivells de qualificació preexistents han de ser millorats progressivament, en cas que les activitats preventives que calgui desenvolupar així ho exigeixin, mitjançant una acció formativa del nivell bàsic en l'àmbit de la formació contínua.

3. La formació mínima que preveu el paràgraf a) de l'apartat anterior s'ha d'acreditar mitjançant una certificació de formació específica en matèria de prevenció de riscos laborals, emesa per un servei de prevenció o per una entitat pública o privada amb capacitat per acomplir activitats formatives específiques en aquesta matèria.

Article 36. Funcions de nivell mitjà

1. Les funcions que corresponen al nivell mitjà són les següents:

- a) *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.* Promoure, amb caràcter general, la prevenció a l'empresa i la integració a aquesta. *Modificat pel RD 604/2006, de 19 de maig.*
- b) Efectuar avaluacions de riscos, llevat de les reservades específicament al nivell superior.
- c) Proposar mesures per al control i la reducció dels riscos o plantejar la necessitat de recórrer al nivell superior, a la vista dels resultats de l'avaluació.
- d) Desenvolupar activitats d'informació i formació bàsica de treballadors.
- e) Vetllar pel compliment del programa de control i reducció de riscos i efectuar personalment les activitats de control de les condicions de treball que tingui assignades.
- f) Participar en la planificació de l'activitat preventiva i dirigir les actuacions que calgui desplegar en casos d'emergència i primers auxilis.
- g) Col·laborar amb els serveis de prevenció, si s'escau.
- h) Qualsevol altra funció assignada com a auxiliar, complementària o de col·laboració del nivell superior.

2. Per exercir les funcions que esmenta l'apartat anterior, cal posseir una formació mínima amb el contingut que especifica el programa a què fa referència l'annex V el desplegament del qual ha de tenir una durada no inferior a 300 hores i una distribució horària adequada a cada projecte formatiu, bo i respectant la que estableix l'annex esmentat.

Article 37. Funcions de nivell superior. *Apartat 2 modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. Les funcions que corresponen al nivell superior són les següents:

- a) Les funcions que assenyalen l'apartat 1 de l'article anterior, amb excepció de la que esmenta el paràgraf h).
- b) L'execució d'aquelles avaluacions de riscos el desenvolupament de les quals exigeixi:
 - 1r. L'establiment d'una estratègia de mesurament per assegurar que els resultats obtinguts caracteritzen efectivament la situació que es valora, o
 - 2n. Una interpretació o aplicació no mecànica dels criteris d'avaluació.
- c) La formació i informació de caràcter general, a tots els nivells, i en les matèries pròpies de la seva àrea d'especialització.
- d) La planificació de l'acció preventiva que cal desenvolupar en les situacions en què el control o la reducció dels riscos comporti efectuar activitats diferents que impliquin la intervenció de diversos especialistes.
- e) La vigilància i el control de la salut dels treballadors d'acord amb el que assenyalen l'apartat 3 d'aquest article.

2. *Modificat pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.* Per dur a terme les funcions especificades a l'apartat anterior cal disposar d'una titulació universitària oficial i posseir una formació mínima acreditada per una universitat amb el contingut especificat en el programa a què es refereix l'annex VI, el desenvolupament del qual ha de tenir una durada no inferior a sis-cents hores i una distribució horària adequada a cada projecte formatiu, respectant l'establerta a l'annex esmentat.

3. Les funcions de vigilància i control de la salut dels treballadors que assenyalen el paràgraf e) de l'apartat 1 han de ser dutes a terme pel personal sanitari amb competència tècnica, formació i capacitat acreditada, de conformitat amb el que disposa la normativa vigent i amb el que estableixen els paràgrafs següents:

- a) Els serveis de prevenció que aconsegueixen funcions de vigilància i control de la salut dels treballadors han de tenir un metge especialista en medicina del treball o diplomada en medicina d'empresa i un ATS/DUE d'empresa, sens perjudici de la participació d'altres professionals sanitaris amb competència tècnica, formació i capacitat acreditada.
- b) En matèria de vigilància de la salut, l'activitat sanitària ha d'incloure, en les condicions que fixa l'article 22 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals:
 - 1r. Una avaluació inicial de la salut dels treballadors després de la incorporació a la feina o després de l'assignació de tasques específiques amb riscos nous per a la salut.
 - 2n. Una avaluació de la salut dels treballadors que reiniciïn la feina després d'una absència prolongada per motius de salut, a fi de descobrir-ne els eventuais orígens professionals i recomanar una acció adequada per protegir els treballadors.
 - 3r. Una vigilància de la salut en intervals periòdics.
- c) La vigilància de la salut ha d'estar sotmesa a protocols específics o altres mitjans a l'abast respecte als factors de risc a què està exposat el treballador.

El Ministeri de Sanitat i Consum i les comunitats autònomes, després d'escoltar les societats científiques competents i d'acord amb el que estableix la Llei general de sanitat en matèria de participació dels agents socials, han d'establir la periodicitat i els continguts específics en cada cas.

Els exàmens de salut han d'incloure, en tot cas, una història clínic - laboral en què, a més de les dades d'anamnesi, exploració clínic i control biològic i estudis complementaris segons els riscos inherents al treball, s'ha de consignar una descripció detallada del lloc de treball, el temps de permanència en aquest lloc de treball, els riscos detectats en l'anàlisi de les condicions de treball i les mesures de prevenció adoptades.

Igualment, s'hi ha de consignar, si n'hi ha, una descripció dels llocs de treball anteriors, els riscos presents en aquests llocs de treball i el temps de permanència per a cadascun d'ells.

- d) El personal sanitari del servei de prevenció ha de conèixer les malalties que es produeixen entre els treballadors i les absències de treball per motius de salut, a l'efecte de poder identificar qualsevol relació entre la causa de la malaltia o l'absència i els riscos per a la salut que es puguin presentar en els llocs de treball.

- e) En els supòsits en què la naturalesa dels riscos inherents al treball ho faci necessari, el dret dels treballadors a la vigilància periòdica del seu estat de salut s'ha de prolongar més enllà de l'acabament de la relació laboral per mitjà del Sistema Nacional de Salut.
- f) El personal sanitari del servei ha d'analitzar els resultats de la vigilància de la salut dels treballadors i de l'avaluació dels riscos, amb criteris epidemiològics, i ha de col·laborar amb la resta dels components del servei, a fi d'investigar i analitzar les possibles relacions entre l'exposició als riscos professionals i els perjudicis per a la salut i proposar mesures adreçades a millorar les condicions i el medi ambient de treball.
- g) El personal sanitari del servei de prevenció ha d'estudiar i valorar, especialment, els riscos que puguin afectar les treballadores embarassades o que han acabat d'infantar, els menors i els treballadors especialment sensibles a determinats riscos, i ha de proposar les mesures preventives adequades.
- h) El personal sanitari del servei de prevenció que, si s'escau, hi hagi al centre de treball ha de proporcionar els primers auxilis i l'atenció d'urgència als treballadors víctimes d'accidents o alteracions en el lloc de treball.

CAPÍTOL VII

Col·laboració dels serveis de prevenció amb el Sistema Nacional de Salut

Article 38. Col·laboració amb el Sistema Nacional de Salut

1. D'acord amb el que estableixen l'article 10 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, i l'article 21 de la Llei 14/1986, general de sanitat, el servei de prevenció ha de col·laborar amb els serveis d'atenció primària de salut i d'assistència sanitària especialitzada per al diagnòstic, el tractament i la rehabilitació de malalties relacionades amb el treball, i amb les administracions sanitàries competents en l'activitat de salut laboral que es planifiqui. Les unitats responsables de salut pública de l'àrea de salut, que defineix la Llei general de sanitat, són les competents per a la coordinació entre els serveis de prevenció que actuïn en aquesta àrea i el sistema sanitari. Aquesta coordinació ha de ser desplegada per les comunitats autònomes en l'àmbit de llurs competències.

2. El servei de prevenció ha de col·laborar en les campanyes sanitàries i epidemiològiques que organitzin les administracions públiques competents en matèria sanitària.

Article 39. Informació sanitària

1. El servei de prevenció ha de col·laborar amb les autoritats sanitàries per proveir el Sistema d'informació sanitària en salut laboral. El conjunt mínim de dades d'aquest sistema d'informació l'ha d'establir el Ministeri de Sanitat i Consum, amb l'acord previ dels òrgans competents de les comunitats autònomes, en el si del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut. Les comunitats autònomes, en l'àmbit de llurs competències respectives, poden desplegar el sistema d'informació sanitària esmentat.

2. El personal sanitari del servei de prevenció ha d'efectuar la vigilància epidemiològica i ha de dur a terme les accions necessàries per al manteniment del Sistema d'informació sanitària en salut laboral en el seu àmbit d'actuació.

3. Si es fa tractament automatitzat de dades de salut o d'altra mena de dades personals, s'ha d'acomplir d'acord amb la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Caràcter bàsic

1. Aquest Reglament constitueix legislació laboral, dictada a l'empara de l'article 149.1.7a de la Constitució.
2. Pel que fa al personal civil amb relació de caràcter administratiu o estatutari al servei de les administracions públiques, aquest Reglament hi és aplicable en els termes següents:
 - a) Els articles que a continuació es detallen constitueixen normes bàsiques en el sentit que preveu l'article 149.1.18a de la Constitució: 1, excepte les referències al capítol V i a l'article 36, quant al Comitè de Seguretat i Salut, de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i al capítol III d'aquest Reial decret; 2; 3; 4, apartats 1, 2 i 3, excepte la referència al capítol VI; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 12, apartats 1 i 2, excepte el paràgraf a); 13, apartats 1, excepte la referència al capítol VI, i 2; 15, apartats 1, 2 i paràgraf primer, 3 i 4; 16, apartat 2, excepte el segon paràgraf; 20, article 22 bis, disposició addicional desena, disposició addicional onzena, disposició addicional dotzena.
 - b) En l'àmbit de les comunitats autònomes i les entitats locals, les funcions que el Reglament atribueix a les autoritats laborals i a la Inspecció de Treball i Seguretat Social poden ser atribuïdes a òrgans diferents.

Segona. Integració en els serveis de prevenció

D'acord amb el que disposa el paràgraf d) de la disposició derogatòria única de la Llei de prevenció de riscos laborals, el personal que pertanyi als serveis mèdics d'empresa la data d'entrada en vigor d'aquesta llei s'ha d'integrar en els serveis de prevenció de les empreses corresponents, quan aquests 105 es constitueixin, sens perjudici que continuïn exercint les funcions que tinguin atribuïdes, diferents de les pròpies del servei de prevenció.

Tercera. Manteniment de l'activitat preventiva

1. L'aplicació d'aquest Reial decret no afecta la continuació de l'activitat sanitària que s'ha dut a terme a les empreses a l'empara de les normes reguladores dels serveis mèdics d'empresa que es deroguen i de llurs disposicions d'aplicació i desplegament, encara que les empreses esmentades no constitueixin serveis de prevenció.
2. Tampoc no afecta l'aplicació d'aquest Reial decret el manteniment de l'activitat preventiva que duguin a terme els serveis de seguretat i higiene en el treball presents a les empreses la data de publicació de la Llei de prevenció de riscos laborals, encara que no concorrin les circumstàncies que preveu l'article 14 d'aquest Reial decret.

Quarta. Aplicació a les administracions públiques

1. En l'àmbit de les administracions públiques, l'organització dels recursos necessaris per a la realització de les activitats preventives i la definició de les funcions i els nivells de qualificació del personal que les dugui a terme s'ha de fer segons el que reguli la normativa específica que es dicti a aquest efecte, d'acord amb el que disposen l'article 31, apartat 1, la disposició addicional tercera de la Llei de prevenció de riscos laborals, i la disposició addicional primera d'aquest Reglament, després de

consultar les organitzacions sindicals més representatives, de conformitat amb el que assenyala la Llei 7/ 1990, de 19 de juliol, sobre negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels empleats públics.

Si manqués la normativa específica esmentada, s'ha d'aplicar el que disposi aquest Reglament.

2. No són aplicables a les administracions públiques les obligacions en matèria d'auditories que conté el capítol V d'aquest Reglament. La normativa específica que preveu l'apartat anterior ha d'establir a aquest efecte els instruments de control adequats.

3. Les referències a la negociació col·lectiva i als acords a què fa referència l'article 83, apartat 3, de l'Estatut dels treballadors que conté aquest Reglament s'entenen referides, en el cas de les relacions de caràcter administratiu o estatutari del personal al servei de les administracions públiques, als acords i pactes que es conclouguin en les condicions que assenyala la Llei 7/1990, de 19 de juliol, sobre negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels empleats públics.

Cinquena. Convalidació de funcions i certificació de formació equivalent

1. Els qui la data de publicació de la Llei de prevenció de riscos laborals duguin a terme les funcions assenyalades en els articles 36 i 37 d'aquesta norma i no tinguin la formació mínima prevista en aquests preceptes podran continuar exercint aquestes funcions a l'empresa o l'entitat en què les exerceixin, sempre que compleixin els requisits següents:

- a) Tenir una experiència no inferior a tres anys a partir de 1985 en l'exercici de les funcions que assenyala l'article 36 d'aquesta norma, en una empresa, una institució o en les administracions públiques. En el cas de les funcions que preveu l'article 37 l'experiència requerida és d'un any quan es tingui titulació universitària o de cinc anys en cas de no tenir-ne.
- b) Acreditar una formació específica en matèria preventiva no inferior a cent hores, computant-hi tant la formació rebuda com la impartida que s'hagi cursat en algun organisme públic o privat d'un prestigi reconegut.

El que disposa el paràgraf anterior no és aplicable al personal sanitari, que es continuarà regint per la seva normativa específica.

Sisena. Reconeixements mèdics previs a l'embarcament dels treballadors del mar

En el sector marítim - pesquer continua vigent el que estableix, en matèria de formació, informació, educació i pràctica dels reconeixements mèdics previs a l'embarcament, el Reial decret 1414/1981, de 3 de juliol, pel qual s'estructura l'Institut Social de la Marina.

Setena. Negociació col·lectiva

En la negociació col·lectiva o mitjançant els acords a què fa referència l'article 83, apartat 3, de l'Estatut dels treballadors, es poden establir criteris per a la determinació dels mitjans personals i materials dels serveis de prevenció propis, del nombre de treballadors que designi, si s'escau, l'empresari per dur a terme activitats de prevenció i del temps i els mitjans de què disposin per a l'exercici de l'activitat, segons les dimensions de l'empresa, els riscos a què hi estiguin exposats els treballadors i la distribució que hi tinguin, com també en matèria de planificació de l'activitat preventiva i per a la formació en matèria preventiva dels treballadors i els delegats de prevenció.

Vuitena. Criteris d'acreditació i autorització

La Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball ha de conèixer els criteris que adoptin les administracions laboral i sanitària en relació amb l'acreditació de les entitats especialitzades per poder actuar com a serveis de prevenció i pel que fa a l'autorització de les persones físiques o jurídiques que vulguin dur a terme l'activitat d'auditoria, a fi de poder informar i formular propostes adreçades a una bona coordinació entre les administracions.

Novena. Disposicions supletòries en matèria de procediments administratius

En matèria de procediments administratius, en tot allò que no prevegi expressament aquesta disposició, cal atènyer-se al que estableixen la Llei 30/ 1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i el Reial decret 1778/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la llei esmentada les normes reguladores dels procediments d'atorgament, modificació i extinció d'autoritzacions.

Desena. Presència de recursos preventius en les obres de construcció. *Afegida pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

En l'àmbit d'aplicació del Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció, la presència en el centre de treball dels recursos preventius de cada contractista que preveu la disposició addicional catorzena de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, s'ha d'aplicar en els termes que estableix la disposició addicional única del Reial decret esmentat 1627/1997.

Onzena. Activitats perilloses als efectes de coordinació d'activitats empresarials. *Afegida pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

Als efectes del que preveu l'article 13.1.a) del Reial decret 171/2004, de 30 de gener, pel qual es desplega l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, en matèria de coordinació d'activitats empresarials, es consideren activitats o processos perillosos o amb riscos especials els inclosos a l'annex I del present Reial decret.

Dotzena. Activitats perilloses a efectes del text refós de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, aprovada pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost. *Afegida pel RD 604/2006, de 19 de maig.*

1. Als efectes del que preveuen els apartats 7 i 8.a) de l'article 13 del text refós de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, es consideren activitats perilloses o amb riscos especials les incloses a l'annex I d'aquest Reial decret, sempre que la seva realització concorri amb alguna de les situacions següents:

- a) Una especial dificultat per controlar les interaccions de les diferents activitats efectuades en el centre de treball que puguin generar riscos qualificats de greus o molt greus.
- b) Una especial dificultat per evitar que es duguin a terme en el centre de treball, successivament o simultàniament, activitats incompatibles entre si des de la perspectiva de la seguretat i la salut dels treballadors.
- c) Una especial complexitat per a la coordinació de les activitats preventives com a conseqüència del nombre d'empreses i treballadors concurrents, del tipus d'activitats desenvolupades i de les característiques del centre de treball.

2. Als efectes del que preveu l'article 13.8.b) de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social, es consideren activitats perilloses o amb riscos especials les incloses a l'article 22 bis.1.b) d'aquest Reial decret.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Constitució de serveis de prevenció propis

Sens perjudici del manteniment d'aquelles activitats preventives que s'estiguin desenvolupant a l'empresa la data d'entrada en vigor d'aquesta disposició, els serveis de prevenció propis que hagin de constituir les empreses de més de 250 treballadors i fins a 1.000 treballadors, de conformitat amb el que disposen els paràgrafs a) i b) de l'article 14, han d'estar en funcionament a tot estirar l'1 de gener de 1999, amb excepció de les empreses que desenvolupen alguna de les activitats incloses en l'annex I, que ho faran l'1 de gener de 1998.

Fins a la data que assenyalava el paràgraf anterior, les activitats preventives a les empreses esmentades han de ser concertades amb una entitat especialitzada aliena a l'empresa, llevat d'aquelles que siguin assumides progressivament per l'empresa mitjançant la designació de treballadors, fins al moment en què s'integrin plenament en el servei de prevenció que es constitueixi a aquest efecte.

Segona. Acreditació de mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social

A les mútues d'accidents de treball i malalties professionals que, a l'empara de l'autorització que conté la disposició transitòria segona de la Llei de prevenció de riscos laborals, acompleixin les funcions que corresponen als serveis de prevenció en relació amb llurs empreses associades, els és d'aplicació el que estableixen els articles 23 a 27 d'aquesta norma en matèria d'acreditació i requisits.

Tercera. Acreditació de la formació. *Derogada pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

Quarta. Aplicació transitòria dels criteris de gestió de la prevenció de riscos laborals als hospitals i els centres sanitaris públics

Mentre no es desplegui el que preveu la disposició addicional quarta, "Aplicació a les administracions públiques", la prevenció de riscos laborals als hospitals i els centres sanitaris públics s'ha de continuar gestionant d'acord amb els criteris i procediments fins ara vigents, de manera que quedin garantides les funcions de vigilància i control de la salut dels treballadors i les altres activitats de prevenció a què fa referència aquest Reglament.

A aquest efecte, cal coordinar les activitats de medicina preventiva amb les altres funcions relacionades amb la prevenció per tal d'aconseguir una actuació integrada i interdisciplinària.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Abast de la derogació normativa

Es deroguen totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret i específicament el Decret 1036/1959, de 10 de juny, sobre serveis mèdics d'empresa, i l'Ordre de 21 de novembre de 1959, per la qual s'aprova el Reglament dels serveis mèdics d'empresa.

Aquest Reial decret no afecta la vigència de les disposicions especials sobre prevenció de riscos professionals a les explotacions mineres, que figuren en el capítol IV del Reial decret 3255/1983, de 21 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut miner, i en les seves normes de desplegament, com tampoc les del Reial decret 2857/1978, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament general per al règim de la mineria, i el Reial decret 863/1985, de 2 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament general de normes bàsiques de seguretat minera, i les seves disposicions complementàries.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació reglamentària. *Modificada pel Reial decret 337/2010, de 19 de març.*

1. S'autoritza el ministre de Treball i Immigració, amb l'informe previ de la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball, per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació del que estableix el present Reial decret.

2. L'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball ha d'elaborar i mantenir actualitzada una guia orientativa, de caràcter no vinculant, per a l'elaboració d'un document únic que contingui el pla de prevenció de riscos laborals, l'avaluació de riscos i la planificació de l'activitat preventiva, segons el que disposa l'article 5.3 d'aquest Reial decret.

Segona. Entrada en vigor

Aquest Reial decret entrarà en vigor en el termini de dos mesos a comptar de la seva publicació en el *Boletín Oficial del Estado*, excepte l'apartat 2 dels articles 35, 36 i 37 del capítol VI que ho farà en el termini de dotze mesos.

Fet a Madrid el 17 de gener de 1997

JOAN CARLES R.

El ministre de Treball i Afers Socials

JAVIER ARENAS BOCANEGRA.

ANNEX I

- a) Treballs amb exposició a radiacions ionitzants en zones controlades d'acord amb el Reial decret 53/1992, de 24 de gener, sobre protecció sanitària contra radiacions ionitzants.
- b) Treballs amb exposició a agents tòxics i molt tòxics, i concretament a agents cancerígens, mutagènics o tòxics per a la reproducció, de primera i segona categoria, d'acord amb el Reial decret 363/1995, de 10 de gener, que aprova el Reglament sobre notificació de substàncies noves i classificació, envasat i etiquetatge de substàncies perilloses, com també el Reial decret

1078/1993, de 2 de juliol, sobre classificació, envasat i etiquetatge de preparats perillosos i les normes de desplegament i adaptació al progrés d'ambdues disposicions

- c) Activitats en què intervenen productes químics d'alt risc i que són objecte de l'aplicació del Reial decret 886/1988, de 15 de juliol, i les seves modificacions, sobre prevenció de grans accidents en determinades activitats industrials.
- d) Treballs amb exposició a agents biològics dels grups 3 i 4, d'acord amb la Directiva 90/679/CEE i les seves modificacions, sobre protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb agents biològics durant la feina.
- e) Activitats de fabricació, manipulació i utilització d'explosius, incloent hi els articles pirotècnics i altres objectes o instruments que continguin explosius.
- f) Treballs propis de la mineria a cel obert i d'interior, i sondejos a la superfície terrestre o en plataformes marines.
- g) Activitats en immersió sota l'aigua.
- h) Activitats en obres de construcció, excavació, moviments de terres i túnels, amb risc de caiguda d'altura o sepultament
- i) Activitats en la indústria siderúrgica i en la construcció naval.
- j) Producció de gasos comprimits, líquats o dissolts o la utilització significativa d'aquests gasos.
- k) Treballs que generin concentracions elevades de pols silici.
- l) Treballs amb riscos elèctrics en alta tensió.

ANNEX II

Notificació sobre concurrència de condicions que no fan necessari recórrer a l'auditoria del sistema de prevenció de l'empresa

El senyor
en qualitat de
de l'empresa

declara que compleix les condicions que estableix l'article 29 del Reglament de serveis de prevenció i, en conseqüència, aporta, juntament amb aquesta declaració, les dades que s'especifiquen tot seguit, a l'efecte de ser enregistrades i considerades per l'autoritat laboral competent.

Dades de l'empresa:

De nova creació ☐ Ja existent ☐	NIF:
Nom o raó social:	CIF:
Domicili social:	Municipi:
Província: Codi postal:	Telèfon:
Activitat econòmica:	Entitat gestora o col·laboradora AT i MP:
Tipus de centre de treball (taller, oficina, magatzem):	Nombre de treballadors:
Data en què s'ha efectuat l'avaluació de riscos:	Superfície construïda (m ²):

Dades relatives a la prevenció de riscos:

Riscos que hi ha	Activitat preventiva que hi escau

(Lloc, data, signatura i segell de l'empresa)

ANNEX III

criteris generals per a l'establiment de projectes i programes formatius, per a l'exercici de les funcions dels nivells bàsic, mitjà i superior

Les disciplines preventives que han de servir de suport tècnic han de ser, com a mínim, les relacionades amb la medicina del treball, la seguretat en el treball, la higiene industrial i l'ergonomia i la psicopsicologia aplicada.

El marc normatiu en matèria de prevenció de riscos laborals ha d'abastar tota la legislació general – internacional, comunitària i espanyola–, com també la normativa específica que en derivi per a l'aplicació de les tècniques preventives, i la seva concreció i desplegament en els convenis col·lectius.

Els objectius formatius han de consistir en l'adquisició dels coneixements tècnics necessaris per a l'acompliment de les funcions de cada nivell.

La formació ha de ser integradora de les diferents disciplines preventives que doten els programes de les característiques de multidisciplinarietat i interdisciplinarietat.

Els projectes formatius s'han de dissenyar d'acord amb els criteris i la singularitat de cada promotor, i han d'establir els objectius generals i específics, els continguts, l'articulació de les matèries, la metodologia concreta, les modalitats d'avaluació, les recomanacions temporals i els suports i recursos tècnics.

Els programes formatius, a proposta de cada promotor, i d'acord amb els projectes i el disseny curriculars, han d'establir una concreció temporal d'objectius i continguts, el seu desenvolupament metodològic, les activitats didàctiques i els criteris i paràmetres d'avaluació dels objectius formulats en cada programa.

ANNEX IV

A. Contingut mínim del programa de formació per a l'exercici de les funcions del nivell bàsic

1. Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball

- a) El treball i la salut: els riscos professionals. Factors de risc.
- b) Danys derivats del treball. Els accidents de treball i les malalties professionals. Altres patologies derivades del treball.
- c) Marc normatiu bàsic en matèria de prevenció de riscos laborals. Drets i deures bàsics en aquesta matèria.

Total d'hores: 10.

II. Riscos generals i la seva prevenció

- a) Riscos relacionats amb les condicions de seguretat.
- b) Riscos relacionats amb l'ambient interior de treball.
- c) La càrrega de feina, la fatiga i la insatisfacció laboral.
- d) Sistemes elementals de control de riscos. Protecció col·lectiva i individual.
- e) Plans d'emergència i evacuació.
- f) El control de la salut dels treballadors.

Total d'hores: 25.

III. Riscos específics i la seva prevenció en el sector corresponent a l'activitat de l'empresa

Total d'hores: 5.

IV. Elements bàsics de gestió de la prevenció de riscos

- a) Organismes públics relacionats amb la seguretat i la salut en el treball.
- b) Organització del treball preventiu: "rutines" bàsiques.
- c) Documentació: recull, elaboració i arxiu.

Total d'hores: 5.

V. Primers auxilis

Total d'hores: 5.

B. Contingut mínim del programa de formació per a l'exercici de les funcions del nivell bàsic

I. Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball

- a) El treball i la salut: els riscos professionals. Factors de risc.
- b) Danys derivats del treball. Els accidents de treball i les malalties professionals. Altres patologies derivades del treball.
- c) Marc normatiu bàsic en matèria de prevenció de riscos laborals. Drets i deures bàsics en aquesta matèria.

Total d'hores: 7.

II. Riscos laborals i la seva prevenció

- a) Riscos relacionats amb les condicions de seguretat.
- b) Riscos relacionats amb l'ambient interior de treball.
- c) La càrrega de feina, la fatiga i la insatisfacció laboral.
- d) Sistemes elementals de control de riscos. Protecció col·lectiva i individual.
- e) Plans d'emergència i evacuació.
- f) El control de la salut dels treballadors.

Total d'hores: 12.

III. Riscos específics i la seva prevenció en el sector corresponent a l'activitat de l'empresa

Total d'hores: 5.

IV. Elements bàsics de gestió de la prevenció de riscos

- a) Organismes públics relacionats amb la seguretat i la salut en el treball.
- b) Organització del treball preventiu: "rutines" bàsiques.
- c) Documentació: recull, elaboració i arxiu.

Total d'hores: 4.

V. Primers auxilis

Total d'hores: 2.

ANNEX V

Contingut mínim del programa de formació per a l'exercici de les funcions el nivell mitjà

I. Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball

- a) El treball i la salut: els riscos professionals.
- b) Danys derivats del treball. Accidents i malalties causats per la feina: conceptes, magnitud del problema. Altres patologies derivades del treball.
- c) Condicions de treball, factors de risc i tècniques preventives.
- d) Marc normatiu en matèria de prevenció de riscos laborals. Drets i deures en aquesta matèria.

Total d'hores: 20.

II. Metodologia de la prevenció I: tècniques generals d'anàlisi, avaluació i control dels riscos

1r. Riscos relacionats amb les condicions de seguretat:

Tècniques d'identificació, anàlisi i avaluació dels riscos relacionats amb:

- a) Màquines.
- b) Equips, instal·lacions i eines.
- c) Llocs i espais de treball.
- d) Manipulació, emmagatzematge i transport.
- e) Electricitat.
- f) Incendis.
- g) Productes químics.
- h) Residus tòxics i perillosos.
- i) Inspeccions de seguretat i la investigació d'accidents.

j) Mesures preventives d'eliminació i reducció de riscos.

2n. Riscos relacionats amb l'ambient interior de treball:

1a. Agents físics.

a) Soroll.

b) Vibracions.

c) Ambient tèrmic.

d) Radiacions ionitzants i no ionitzants.

e) Altres agents físics.

2a. Agents químics.

3a. Agents biològics.

4a. Identificació, anàlisi i avaluació general: metodologia d'actuació. L'enquesta higiènica.

5a. Mesures preventives d'eliminació i reducció de riscos.

3r. Altres riscos:

a) Càrrega de feina i fatiga: ergonomia.

b) Factors psicosocials i organitzatius: anàlisi i avaluació general.

c) Condicions ambientals: il·luminació. Qualitat d'aire interior.

d) Concepció i disseny dels llocs de treball.

Total d'hores: 170.

III. Metodologia de la prevenció II: tècniques específiques de seguiment i control dels riscos.

a) Protecció col·lectiva.

b) Senyalització i informació. Envasament i etiquetatge de productes químics.

c) Normes i procediments de treball. Manteniment preventiu.

d) Protecció individual.

e) Avaluació i controls de salut dels treballadors.

f) Nocions bàsiques d'estadística: índexs de sinistralitat.

Total d'hores: 40.

IV. Metodologia de la prevenció III: promoció de la prevenció

a) Formació: anàlisi de les necessitats formatives. Tècniques de formació d'adults.

b) Tècniques de comunicació, motivació i negociació. Campanyes preventives.

Total d'hores: 20.

V. Organització i gestió de la prevenció

1r. Recursos externs en matèria de prevenció de riscos laborals.

2n. Organització de la prevenció dins l'empresa:

a) Prevenció integrada.

- b) Models organitzatius.
- 3r. Principis bàsics de gestió de la prevenció:
 - a) Objectius i prioritats.
 - b) Assignació de responsabilitats.
 - c) Pla de prevenció.
- 4t. Documentació.
- 5è. Actuació en cas d'emergència:
 - a) Plans d'emergència i evacuació.
 - b) Primers auxilis.

Total d'hores: 50.

ANNEX VI

Contingut mínim del programa de formació per a l'exercici de les funcions del nivell superior

El programa formatiu de nivell superior ha d'incloure tres parts:

- I. Obligatòria i comuna, amb un mínim de 350 hores lectives.
- II. Especialització optativa, que s'ha de triar entre les opcions següents:
 - A) Seguretat en el treball.
 - B) Higiene industrial.
 - C) Ergonomia i psicociologia aplicada.Cadascuna d'aquestes opcions ha de tenir una durada mínima de 100 hores.
- III. Efectuar un treball final o d'activitats preventives en un centre de treball d'acord amb l'especialització per la qual s'hagi optat, amb una durada mínima equivalent a 150 hores.

Part comuna

- 1. Fonaments de les tècniques de millora de les condicions de treball.
 - a) Condicions de treball i salut.
 - b) Riscos.
 - c) Danys derivats del treball.
 - d) Prevenció i protecció.
 - e) Bases estadístiques aplicades a la prevenció.

Total d'hores: 20.

- 2. Tècniques de prevenció de riscos laborals.
 - 1r. Seguretat en el treball:
 - a) Concepte i definició de seguretat: tècniques de seguretat.
 - b) Accidents de treball.
 - c) Investigació d'accidents com a tècnica preventiva.

- d) Anàlisi i avaluació general del risc d'accident.
- e) Norma i senyalització en seguretat.
- f) Protecció col·lectiva i individual.
- g) Anàlisi estadística d'accidents.
- h) Plans d'emergència i autoprotecció.
- i) Anàlisi, avaluació i control de riscos específics: màquines, equips, instal·lacions i eines; llocs i espais de treball; manipulació, emmagatzematge i transport; electricitat; incendis; productes químics.
- j) Residus tòxics i perillosos.
- k) Inspeccions de seguretat i investigació d'accidents.
- l) Mesures preventives d'eliminació i reducció de riscos.

Total d'hores: 70.

2n. Higiene industrial:

- a) Higiene industrial. Conceptes i objectius.
- b) Agents químics. Toxicologia laboral.
- c) Agents químics. Avaluació de l'exposició.
- d) Agents químics. Control de l'exposició: principis generals; accions sobre el focus contaminant; accions sobre el medi de propagació. Ventilació: accions sobre l'individu: equips de protecció individual: classificació.
- e) Normativa legal específica.
- f) Agents físics: característiques, efectes, avaluació i control: soroll, vibracions, ambient tèrmic, radiacions no ionitzants, radiacions ionitzants.
- g) Agents biològics. Efectes, avaluació i control.

Total d'hores: 70.

3r. Medicina del treball:

- a) Conceptes bàsics, objectius i funcions.
- b) Patologies d'origen laboral.
- c) Vigilància de la salut.
- d) Promoció de la salut a l'empresa.
- e) Epidemiologia laboral i recerca epidemiològica.
- f) Planificació i informació sanitària.
- g) Socorrisme i primer auxilis.

Total d'hores: 20.

4t. Ergonomia i psicociologia aplicada:

- a) Ergonomia: conceptes i objectius.
- b) Condicions ambientals en ergonomia.
- c) Concepció i disseny del lloc de treball.
- d) Càrrega física de feina.
- e) Càrrega mental de feina.
- f) Factors de caràcter psicosocial.

- g) Estructura de l'organització.
- h) Característiques de l'empresa, del lloc i individuals.
- i) Estrés i altres problemes psicosocials.
- j) Conseqüències dels factors psicosocials nocius i la seva avaluació.
- k) Intervenció psicosocial.

Total d'hores: 40.

3. Altres actuacions en matèria de prevenció de riscos laborals.

1r. Formació:

- a) Anàlisi de necessitats formatives.
- b) Plans i programes.
- c) Tècniques educatives.
- d) Seguiment i avaluació.

2n. Tècniques de comunicació, informació i negociació:

- a) La comunicació en prevenció, canals i tipus.
- b) Informació. Condicions d'eficàcia.
- c) Tècniques de negociació.

Total d'hores: 30.

4. Gestió de la prevenció de riscos laborals.

- a) Aspectes generals sobre administració i gestió empresarial.
- b) Planificació de la prevenció.
- c) Organització de la prevenció.
- d) Economia de la prevenció.
- e) Aplicació a sectors especials: construcció, indústries extractives, transport, pesca i agricultura.

Total d'hores: 40.

5. Tècniques afins.

- a) Seguretat del producte i sistemes de gestió de la qualitat.
- b) Gestió mediambiental.
- c) Seguretat industrial i prevenció de riscos patrimonials.
- d) Seguretat viària.

Total d'hores: 20.

6. Àmbit jurídic de la prevenció.

- a) Nocions de dret laboral.
- b) Sistema espanyol de la seguretat social.
- c) Legislació bàsica de relacions laborals.
- d) Normativa sobre prevenció de riscos laborals.

- e) Responsabilitats en matèria preventiva.
- f) Organització de la prevenció a Espanya.

Total d'hores: 40.

Especialització optativa

- a) Àrea de seguretat en el treball: cal acreditar una formació mínima de 100 hores prioritàriament com a aprofundiment dels temes que inclou l'apartat 2.1r de la part comuna.
- b) Àrea d'higiene industrial: cal acreditar una formació mínima de 100 hores, prioritàriament com a aprofundiment dels temes que inclou l'apartat 2.2n de la part comuna.
- c) Àrea d'ergonomia i psicociologia aplicada: cal acreditar una formació mínima de 100 hores, prioritàriament com a aprofundiment dels temes que inclou l'apartat 2.4t de la part comuna.

ANNEX VII (Afegit pel RD 298/2009, de 6 de març)

Llista no exhaustiva d'agents, procediments i condicions de treball que poden influir negativament en la salut de les treballadores embarassades o en període de lactància natural, del fetus o del nen durant el període de lactància natural

A. Agents.

1. Agents físics, quan es consideri que puguin implicar lesions fetals o provocar un despreniment de la placenta, en particular:

- a) Xocs, vibracions o moviments.
- b) Manipulació manual de càrregues pesants que suposin riscos, en particular dorsolumbars.
- c) Soroll.
- d) Radiacions no ionitzants.
- e) Fred i calor extrems.
- f) Moviments i postures, desplaçaments, tant a l'interior com a l'exterior del centre de treball, fatiga mental i física i altres càrregues físiques vinculades a l'activitat de la treballadora embarassada, que hagi donat a llum o estigui en període de lactància.

2. Agents biològics.–Agents biològics dels grups de risc 2, 3 i 4, segons la classificació dels agents biològics que estableix el Reial decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball, en la mesura que se sàpiga que els esmentats agents o les mesures terapèutiques que necessàriament comporten posen en perill la salut de les treballadores embarassades o del fetus i sempre que no figurin a l'annex VIII.

3. Agents químics.–Els agents químics següents, en la mesura que se sàpiga que posen en perill la salut de les treballadores embarassades o en període de lactància, del fetus o del nen durant el període de lactància natural i sempre que no figurin a l'annex VIII:

a) Les substàncies etiquetades R 40, R 45, R 46, R 49, R 68, R 62 i R63 pel Reglament sobre classificació, envasament i etiquetatge de substàncies perilloses, aprovat pel Reial decret 363/1995, de 10 de març, o etiquetades com a H351, H350, H340, H350i, H341, H361f, H361d i H361fd pel Reglament (CE) núm. 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetatge i envasament de substàncies i mescles, en la mesura que no figurin encara a l'annex VIII.

b) Els agents químics que figuren en els annexos I i III del Reial decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.

c) Mercuri i derivats.

d) Medicaments antimetabòlics.

e) Monòxid de carboni.

f) Agents químics perillosos de reconeguda penetració cutània.

B. Procediments.

Procediments industrials que figuren a l'annex I del Reial decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.

ANNEX VIII (Afegit pel RD 298/2009, de 6 de març)

Llista no exhaustiva d'agents i condicions de treball en els quals no hi pot haver risc d'exposició per part de treballadores embarassades o en període de lactància natural

A. Treballadores embarassades.

1. Agents.

a) Agents físics:

Radiacions ionitzants.

Treballs en atmosferes de sobrepressió elevada, per exemple, en locals de pressió, submarinisme.

b) Agents biològics:

Toxoplasma.

Virus de la rubèola.

Excepte si existeixen proves que la treballadora embarassada està suficientment protegida contra aquests agents pel seu estat d'immunització.

c) Agents químics:

Les substàncies etiquetades R60 i R61, pel Reglament sobre classificació, envasament i etiquetatge de substàncies perilloses, aprovat pel Reial decret 363/1995, de 10 de març, o etiquetades com a H360F, H360D, H360FD, H360Fd i H360Df pel Reglament (CE) núm. 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetatge i envasament de substàncies i mescles.

Les substàncies cancerígenes i mutàgenes incloses a la taula 2 esmentades en el "Document sobre límits d'exposició professional per a agents químics a Espanya" publicat per l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball per a les quals no hi hagi valor límit d'exposició assignat, de conformitat amb la taula III del document esmentat.

Plom i derivats, en la mesura que aquests agents siguin susceptibles de ser absorbits per l'organisme humà.

2. Condicions de treball.–Treballs de mineria subterrànica.

B. Treballadores en període de lactància.

1. Agents químics:

Les substàncies etiquetades R 64, pel Reglament sobre classificació, envasament i etiquetatge de substàncies perilloses, aprovat pel Reial decret 363/1995, de 10 de març, o H362 pel Reglament (CE) núm. 1272/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre classificació, etiquetatge i envasament de substàncies i mesclades.

Les substàncies cancerígenes i mutàgenes incloses a la taula 2 relacionades en el “Document sobre límits d'exposició professional per a agents químics a Espanya” publicat per l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball per a les quals no hi hagi valor límit d'exposició assignat, de conformitat amb la taula III del document esmentat.

Plom i derivats, en la mesura que aquests agents siguin susceptibles de ser absorbits per l'organisme humà.

2. Condicions de treball.–Treballs de mineria subterrànica.